

Надежда отвъд гроба

Надежда отвъд гроба

ГЛАВА 1

Какво е смъртта?

Смъртта е най-големият враг на човека; и само Библията, от всички източници на информация, достъпни за човека, ни предоставя точна информация относно бъдещето на онези, които са повалени от това ужасно чудовище. Божието Слово обещава, че идва време, когато „няма да има вече смърт“; и освен това, че онези, които са умрели, ще оживеят отново. (Откровение 21:4; Йоан 5:28, 29). Познаването на Божието решение за умирация човешки род би трябвало да бъде истинско утешение за онези, които скърбят за своите любими мъртви.

Към ужасяващия призрак на самата смърт се добавя и почти всеобщата несигурност относно това, което ни очаква отвъд гроба. Какво се случва с човек в момента след смъртта? Дали той все още е жив по някакъв тайнствен начин, витаещ около погребалните зали, докато приятелите му са се събрали да оплакват загубата му? Или е отпътувал към някакъв неизвестен и „красив остров някъде“? Или, ако починалият не е бил християнин, дали сега се намира в традиционните региони на

прокълнатите, където е обречен да страда вечно в ад от огън и сяра?

Колкото и да се опитваме, не можем напълно да изгоним тези въпроси от съзнанието си. И макар че мнозина от нас може да се утешават частично с мисълта, че поне много от нашите близки приятели и роднини, които са починали, са били добри хора и верни вярващи в християнството, както са го разбирали, и следователно, според нашите общоприети вярвания, сега би трябвало да са щастливи в рая; все пак всички ние сме имали скъпи приятели и вероятно роднини, които са починали извън пределите на православната вяра и практика, и не можем да не се чудим какво е станало с тях. Сега страдат ли или са щастливи?

Науката не дава надежда

Науката ни казва, че няма доказателства за продължаване на човешкия живот след смъртта. Тъй като живеем в епоха на материализъм, мнозина са склонни да приемат това виждане. Твърди се, че що се отнася до принципа на живота, човекът не се различава от по-нисшите животни; че по-висшият интелект на човешкия вид не се дължи на традиционната теория, че човекът крие в себе си отделен интелект, наречен „душа“ или „дух“, а на факта, че той притежава по-висш, по-усъвършенстван организъм от този на животинското царство.

Нека сега отбележим няколко библейски пасажи, които ясно показват, че науката е права

по отношение на настоящото състояние на мъртвите. В Еклесиаст 9:5 се чете: „Защото живите знаят, че ще умрат, а мъртвите не знаят нищо.“ Псалм 49:10-12 също е по темата: „Мъдрите накрая трябва да умрат, точно като глупавите и безразсъдните, оставяйки зад себе си цялото си богатство. Гробът е техният вечен дом, където ще пребивават завинаги. Те могат да кръстят именията си на свое име, но славата им няма да трае. Те ще умрат, точно като животните.“

В Битие 2:7 ни се казва, че „Господ Бог сътвори човека от пръстта на земята и вдъхна в ноздрите му жизненото дихание; и човекът стана жива душа.“ По-късно, след прегрешението на тази първоначално съвършена двойка, Бог каза: „С пот на челото си ще ядеш хляба си, докато се върнеш в земята, от която си взет; защото пръст си и в пръст ще се върнеш.“ (Битие 3:19). В Псалом 146:4 Давид прави категорично изявление относно състоянието на онези, които се връщат в пръстта. Цитираме: „Когато издъхнат, те се връщат в земята, и всичките им планове умират с тях.“ Ако езикът означава нещо, тогава няма съмнение, че тези думи описват мъртвия човек като безсъзнателен, с всички мисли изчезнали.

Обърнете внимание отново на изявлението на псалмиста – „Когато издъхнат, те се връщат в земята.“ Ако човекът, като съзнателно, живо същество, е бил сътворен чрез съединението на материалното тяло с диханието на живота, би било разумно да се предположи, че когато тези два елемента се разделят, животът ще престане;

и точно това се казва в текста – „всичките им планове умират с тях.“

Някои може да се чудят какво е „диханието на живота“, мислейки си, че може би това е нещо, което продължава да живее след смъртта на тялото. Ще оставим темата за „душата“ за по-нататъшно разглеждане, но нека сега разгледаме един пасаж, който описва процеса на умирането, показвайки точно какво става с двата основни елемента, които божествената, творческа мъдрост е съчетала, за да създаде човешкия живот. Той гласи: „Тогава прахът ще се върне в земята, както е бил; и духът ще се върне при Бога, Който го е дал.“ Еклесиаст 12:7

Ключът към правилното разбиране на този текст се намира в думата „върне“, използвана както по отношение на тялото, така и на духа. Казва се, че тялото се връща в земята. Това е така, защото неговите елементи първоначално са дошли от земята. Следователно, ако духът се връща при Бога, той трябва да е бил при Бога, преди да влезе в човешкия организъм. Ако да бъдеш с Бога в този смисъл означава да бъдеш в небето, тогава следва, че ако „духът“, за който се говори тук, е съзнателно същество, способно да се наслаждава на живота в духовното небе, това означава, че всеки от нас трябва да е бил в това духовно небе, преди да се роди; в противен случай не би могло да се каже, че „се връщаме“, когато умрем.

Какво всъщност е „Духът“

Еврейската дума, преведена тук като „дух“, е *ruach*. Професор Стронг, известен авторитет по еврейски и гръцки език, ни казва, че тази еврейска дума *ruach* означава „вятър“ или „дишане“. Това е същата еврейска дума, която е преведена като „дишане“ в Битие 7:15, където се казва, че по-нисшите животни притежават такова. Цитираме: „Двойки от всички същества, които имат дъх на живот [*ruach*] в себе си, дойдоха при Ной и влязоха в ковчега.” Ако употребата на думата *ruach* за описание на дъха или духа на живота в човешките същества означава, че в нас има някаква интелигентна същност, която продължава да живее след смъртта на тялото, това означава също, че по-нисшите животни по природа притежават нещо подобно, което никога не може да умре.

Но когато разсъждаваме в хармония с Божието Слово, всичко става ясно. В Битие 2:7 се казва, че Бог е сътворил човека от пръстта на земята и „вдъхна в ноздрите му жизненото дихание“. Казва се, че резултатът от съединяването на тялото с диханието на живота е, че „човекът стана жива душа“. Очевидно, когато тялото се върне в земята, а диханието или духът на живота се върне към първоначалния си източник – към Бога, Който го е дал – то оставя индивида в същото състояние, в което е бил преди раждането си, а именно в състояние на несъществуване.

За да разрешим този въпрос още по-определено, трябва само да се обърнем към Еклесиаст 3:19-21, където отново се използва еврейската дума *руах*, и там се казва, че дишането [*руах*] както на човека, така и на животното отива на едно и също място при смъртта. Цитираме: „Защото това, което се случва на човешките синове, се случва и на животните; едно и също нещо се случва на тях: както умира единият, така умира и другият; да, всички те имат един и същ дъх [*руах*]; така че човекът няма превъзходство над животното: защото всичко е суета. Всички отиват на едно място: всички са от пръстта и всички се превръщат отново в пръст. Кой знае [че] духът на човека отива нагоре [в небето] и [че] духът на животното отива надолу към земята?“

Записите в Новия Завет за смъртта напълно съвпадат с тези в Стария Завет. Исус посочва, че мъртвите са в състояние на безсъзнание ( ), което той оприличи на сън. В Йоан 11:1-46 имаме чудесно разкриващ разказ за болестта, смъртта и събуждането на Лазар, скъп приятел на Исус. Марта и Мария, сестрите на Лазар, също бяха приятелки на Учителя, и когато брат им се разболя, те изпратиха вест на Исус, предполагайки, че той ще дойде веднага на помощ.

Вместо да отиде веднага при леглото на своя приятел Лазар, Исус се забави. След като измина известно време, той каза на учениците си: „Нашият приятел Лазар спи; но аз отивам, за да го

събудя от съня.“ Учениците не разбраха това, като предположиха, че Исус се отнася до естествения сън. Тогава той каза ясно: „Лазар е мъртъв.“ По-късно, пред гроба на Лазар, Исус се обърна към мъртвеца с висок глас, казвайки: „Лазаре, излез“, и ни се казва, че „този, който беше мъртъв, излезе“. Тук няма никакъв намек, че „душата“ на Лазар е била или в рай на блаженство, или в ад на мъки. Според записа той е спал в смъртта. Да, Исус вярваше в „съня на смъртта“.

В разказа за събуждането на Лазар от съня на смъртта ние подчертахме факта, че библейската надежда за живот отвъд гроба се състои в увереността, че ще има възкресение на мъртвите, а не в предположението, че човек притежава вродена безсмъртност. Апостол Павел напълно е съгласен с това. В 1 Коринтяни 15:12-18 той заключава, че ако няма възкресение на мъртвите, тогава „тези, които са заспали в Христос, са загинали“.

В книгата Откровение също намираме същата еднозначност на мисълта по отношение на безсъзнателното състояние на мъртвите. Например, Откровителят казва: „Морето предаде мъртвите, които бяха в него; и смъртта и адът предадоха мъртвите, които бяха в тях.“ (Откровение 20:13). Ще оставим темата за ада за по-късно разглеждане. Засега е достатъчно да отбележим факта, че според току-що цитирания текст онези, които са в библейския „ад“, са обявени за мъртви. Това означава, че те не са

живи и не биват измъчвани. Текстът също разкрива, че надеждата на мъртвите е, че ще бъдат изведени от ада – възкресени за живот.

Накратко, отговорът на въпроса „Къде са мъртвите?“ е, че те сега са в състояние на безсъзнание; че цялата надежда за живот отвъд гроба се основава на библейското уверение, че чрез могъщата сила на великия Създател, упражнявана от божествения Христос по време на идващия период на царството, ще има „възкресение на мъртвите, както на праведните, така и на неправедните“. Деяния 24:15

Лъжата на Сатана

Преди да напуснем тази фаза на темата, е добре да се спрем достатъчно дълго, за да обърнем внимание на произхода на фалшивата теория, която е толкова широко приета както в християнските, така и в нехристиянските религии, че „смъртта не съществува“. Ако Библията толкова ясно учи, че смъртта е мрачна реалност и най-големият враг на човека, откъде дойде идеята, че тя е приятел в смисъл, че е просто врата към друг живот?

Отговорът на този въпрос се намира в разказа от „Битие“ за грехопадението на човека и неговото потъване в греха и смъртта. Сатана, „“, действащ чрез змията, в разговора си с майка Ева преди прегрешението, довело до смъртта, каза: „Никак няма да умрете“ (Битие 3:4). Бог каза, че наказанието за неподчинението ще бъде смърт – „наистина ще умрете“ (Битие 2:17).

Свидетелството на цялата Библия е в съгласие с това първоначално изявление за това какво ще бъде наказанието за греха. „Заплатата на греха е смърт“, заявява Павел. (Римляни 6:23). „Душата, която съгрешава, ще умре“, казва Езекиил (гл. 18:4). В Откровение 20:2,3 ни се внушава мисълта, че „старият змей“, който измами майка Ева, е продължил да бъде измамник оттогава насам; и историята разкрива, че това наистина е вярно. През вековете са били направени всички възможни измамни усилия, за да се подкрепи лъжата на Сатана: „Никак няма да умрете.“ В резултат на това днес почти всеки, който изобщо се опитва да повярва в бъдещо съществуване, основава вярата си на предположението, че човек притежава вродена безсмъртност. Но какво казват Писанията за безсмъртието? Следващата глава разглежда тези въпроси.

ГЛАВА 2

Безсмъртен ли е човекът?

Теорията за вроденото безсмъртие, която твърди, че когато това, което наричаме смърт, настигне човешкото същество, то става по-живо, отколкото преди това да се случи, се основава на предположението, че някъде в човешкия организъм се крие неуловимо, нематериално и невидимо „аз“ или интелигентност, наречено „душа“. Теолозите твърдят, че тази душа е безсмъртна или неуязвима от смъртта; следователно, когато тялото умре, тази вътрешна интелигентност, или истинският човек, избягва от затвора на човешките ограничения и е свободна да се наслаждава на живота завинаги на много по-високо ниво на съществуване – освен, разбира се, ако не е била нечестива душа. В последния случай, според традиционната теология, душата трябва да претърпи невъобразими мъки в горящ ад от буквално огън; или в най-добрия случай, според римокатолическата теология, да премине през дълъг период в чистилицето, преди да може да се наслаждава на свободата и благословиите на небето.

Изразите „безсмъртна душа“ и „вечна душа“ се използват толкова често в религиозните разговори, че онези, които не са проучвали въпроса, приемат за даденост, че те са библейски термини. По тази причина за мнозина ще бъде голяма изненада да научат, че тези изрази изобщо не се срещат в Библията. Традиционната

безсмъртност на човешката душа е чисто продукт на въображението, без никаква библейска подкрепа.

Думите „душа“ и нейното множествено число „души“ се използват в Библията повече от петстотин пъти, но в нито един случай не се намеква дори и най-малко, че човешките души са безсмъртни. Напротив, навсякъде, където Библията разглежда темата за смъртта във връзка с душата, тя ясно и недвусмислено заявява, че душата, както и тялото, е подчинена на смъртта. Например, чрез пророка Господ казва: „Ето, всички души са Мои; както душата на бащата, така и душата на сина е Моя: душата, която съгрешава, ще умре.“ (Езекиил 18:4). В Новия Завет четем думите на Исус: „Не се бойте от онези, които убиват тялото, но не могат да убият душата; а по-скоро се бойте от Този, Който може да погуби и душата, и тялото в пъкъла [Геена].“ (Матей 10:28). Да, дори онези души, които отиват в библейския пъкъл, биват погубени, а не измъчвани или подлагани на страдания.

Думата „душа“ в Стария Завет е преведена от еврейската дума „нефеш“. Професор Янг твърди в своята *„Аналитична конкорданция на Писанията“*, че тази дума „нефеш“ просто означава „животно“ или, свободно преведено, това, което е оживено или живо – съзнателно същество. Думата се използва в Стария Завет както във връзка с по-нисшите животни, така и с човека. В Числа 31:28 тя се отнася за животни като говеда, магарета и овце. Следователно, ако

настояваме, че еврейската дума „нефеш“, преведена като „душа“ в Стария Завет, означава безсмъртна душа, тогава ще бъдем принудени да заключим, че и по-нисшите животни притежават безсмъртни души – заключение, което малцина биха приели.

Думата „душа“ в Новия Завет е превод на гръцката дума „псухе“. Знаем, че тази дума има точно същото значение като еврейската дума „нефеш“, тъй като апостол Петър я използва, за да преведе последната, когато цитира Псалом 16:10. Цитирането на апостола се намира в Деяния 2:27 и гласи: „Защото няма да оставиш душата ми [гръцки „псухе“, иврит „нефеш“] в ада, нито ще допуснеш Светия Си да види тление.“ Петър ни казва, че това е пророчество относно смъртта и възкресението на Исус, че душата му не е била оставена в ада.

В Матей 26:38 се съобщава, че Исус е казал: „Душата ми е преизпълнена с тъга, дори до смърт.“ Това е напълно в хармония с пророческото изявление относно Исус, което казва, че душата му е „станала жертва за грях“. Да, душата на Исус умря и чрез тази велика жертва душите на цялото човечество са изкупени от смъртта и в крайна сметка ще възкръснат от състоянието на смъртта.

Друго интересно употребяване на гръцката дума „псухе“ [на английски „душа“] в Новия Завет се намира в Деяния 3:20-23. Тук имаме пророчество, описващо делото на

възстановяването, или възкресението, което ще бъде извършено от Месията след второто му пришествие и установяването на неговото царство. Казва ни се, че тогава „всяка душа, която не послуша [не се подчини] на този пророк, ще бъде изстребена от народа“. По този начин както Старият, така и Новият Завет подчертават факта, че човешките души са смъртни, подвластни на смъртта, и че в крайна сметка всички нечестиви души ще бъдат унищожени – а не запазени и измъчвани, както биха ни накарали да повярваме вероученията от Средновековието.

Създаването на първата човешка душа

Нека обърнем внимание на процеса, чрез който е била създадена първата човешка душа, тъй като това ще ни помогне да разберем по-ясно какво всъщност е душата. Библейският разказ за това е даден в Битие 2:7, където се чете: „И Господ Бог сътвори човека от пръстта на земята и вдъхна в ноздрите му диханието на живота; и човекът стана жива душа.“

Забележете, че тук душата се представя като резултат или продукт от съединението на тялото, или организма, с диханието на живота – „човекът стана жива душа“. Този пасаж не казва, както мнозина в миналото погрешно са предполагали, че Бог е създал човека и след това е вложил в него душа – той по-скоро заявява, че при сътворението човекът „стана“ душа, което е съвсем различно.

Първо, според записа, организъмът, или тялото, на човека е било формирано – от „праха на земята“. Това е в научна хармония с фактите, както ги познаваме днес, тъй като тялото на човека е съставено изцяло от различните химически елементи, намиращи се в земята. След това в този организъм е бил вдъхнат „диханието на живота“ – оживяващата сила на въздуха, който дишаме, който е необходим както за човешкия, така и за животинския живот. Еврейската дума, преведена тук като „дихание“, е *neshamah*, която според професор Янг буквално означава „дихание“. Фактът, че тя е била вдъхната в ноздрите на баща Адам, подчертава, че това е било дихание. Разбира се, ноздрите биха изглеждали като странно място, където да се намира безсмъртна душа.

Какво се случи, когато дишането на живота беше вдъхнато в ноздрите на този първи човешки организъм? Просто това, че той оживя – или, както заявява текстът, „ “ – „жива душа“. Разгледано по този начин, „душата“ всъщност е това, което произтича от съюза на организма с животворните качества на дишането – „дишането на живота“. Проста илюстрация на това е електрическата светлина. Организъмът на крушката с нейното вътрешно вакуум, нажежаема жичка и т.н. не е светлината; нито пък електричеството, което протича през този организъм, е светлината; но съюзът на крушката с електричеството произвежда светлината. Унищожете крушката (организма) или прекъснете електрическия ток

(съответстващ на диханието на живота) и светлината угасва; тоест, тя престава да съществува, като се гаси.

Същото важи и за човешката душа. Когато тялото се увреди поради болест или инцидент до такава степен, че вече не може да функционира достатъчно добре, за да реагира на поддържащите живота импулси на диханието на живота, душата или животът на индивида „угасва“, тоест престава да съществува, умира. По същия начин, ако по някаква причина или по някакъв начин дишането на живота бъде прекъснато от тялото, както при удавяне или задушаване, животът също спира – душата умира.

В тази връзка, разбира се, трябва да се има предвид, че великата тайна на живота, чиито външни проявления сме в състояние донякъде да разберем, е в ръцете на Създателя. Той е великият Създател не само на човека, но и на по-нисшите животни. Той е за всичко живо на земята това, което слънцето е за цялата естествена светлина; тоест, Той е източникът. Не е възможно човек да създаде организъм, да вложи в него част от земната атмосфера и да го накара да живее. Буквалният въздух е дъхът на живота както за хората, така и за по-нисшите животни, защото той е средство на Създателя чрез , което означава, че принципът на живота се предава на всички живи същества на земята.

Този принцип на живота, обаче, не е разум, а просто силата на Бога, чрез която съществува всичко живо. В Битие 7:15,22 се казва, че същият този дъх на живота е притежание на по-нисшите животни.

Докато продължаваме нашето изследване, ще открием, че причината, поради която Библията дава надежда за бъдещ и вечен живот на хората, които спазват Божия закон, е, че Създателят възнамерява да продължи да им предава принципа на живота, а не защото първоначално е вложил в техния организъм нещо, което е неуязвимо за смъртта.

Надеждата за безсмъртие

Както вече бе отбелязано, изразът „безсмъртна душа“ изобщо не се среща в Библията. Думата „безсмъртен“ се използва само веднъж в цялата Библия, и в този единствен случай тя се отнася за Господа, а не за човека. Цитираме: „А на вечния, безсмъртния, невидимия Цар, единствения мъдър Бог, да бъде чест и слава во веки веков.“ (1 Тимотей 1:17). В 1 Тимотей 6:16 имаме пасаж, подобен на горния, в който се използва думата „безсмъртие“. Този текст също говори за Господа и гласи: „Който единствено притежава безсмъртие, обитаващ в светлина, до която никой човек не може да се приближи; когото никой човек не е видял, нито може да види, на когото да бъде чест и вечна сила.“ Тези два библейски пасажа трябва да разрешат въпроса дали човекът по природа е безсмъртно същество.

Думата „безсмъртие“ се използва още четири пъти в Библията и във всеки случай тя описва бъдеща условна награда за онези, които в този живот вървят вярно по стъпките на Учителя. И точно тук нека отново подчертаем факта, че не се опитваме да докажем, че няма бъдещ живот за човешките същества, а по-скоро, че цялата надежда за бъдещ живот, според Библията, се основава на факта, че ще има възкресение на мъртвите, а не на предположението, че по природа сме безсмъртни и следователно не можем да умрем.

Засега ще оставим общата тема за възкресението, като се спрем тук само за да отбележим четирите библейски стиха, които се отнасят до надеждата на християните да бъдат възвишени до безсмъртие с Господа. В Римляни 2:7 се чете: „На онези [християните], които чрез търпеливо постоянство в правенето на добро търсят слава, чест и безсмъртие, вечен живот.“ Този текст показва, че безсмъртието не е сега притежание на християнина, а по-скоро е нещо, което трябва да се търси „чрез търпеливо постоянство в правенето на добро“.

В 1 Коринтяни 15:53 четем: „Защото това тленно трябва да се облече в нетление, и това смъртно трябва да се облече в безсмъртие.“ Тук ни се казва, че „безсмъртието“ е качество, което, ако изобщо някога ще бъде притежавано, трябва да бъде „облечено“. Апостолът ясно казва, че сега ние сме „смъртни“ същества. Следващият стих гласи: „И когато това тленно се облече в

нетление, и това смъртно се облече в безсмъртие, тогава ще се сбъдне написаното: Смъртта е погълната в победа.“

Има само още един текст в Библията, в който се появява думата „безсмъртие“, и това е 2 Тимотей 1:10. Той гласи както следва: „Но сега се яви чрез явяването на нашия Спасител Исус Христос, Който унищожи смъртта и изведе на светло живота и безсмъртието чрез Евангелието.“ От този пасаж става ясно, че никой преди Първото пришествие на нашия Господ не е имал дори възможност да се стреми към безсмъртие, както се насърчава църквата на тази евангелска епоха. Освен това той показва, че цялата надежда за живот и безсмъртие е съсредоточена в Исус и в Неговото изкупително дело.

ГЛАВА 3

А какво да кажем за ада?

Една доктрина на християнската вяра, която е била силно изкривена от суеверията на Тъмните векове, е тази, която се отнася до наказанието на онези, които не се подчиняват на божествения закон. Видяхме, че ясните учения на Библията гласят, че „заплатата на греха е смърт“ (Римляни 6:23). Установихме, че библейското определение за смъртта е състояние на безсъзнание – символично описано като сън. Установихме също, че смъртното наказание се отнася до „душата“ или цялото същество и не се ограничава само до разпадането на човешкия организъм. Предвид тези прости, но ясно изразени истини от Библията, мнозина естествено и с право ще попитат за учението за вечните мъки за нечестивите.

Отговорът на тази очевидна трудност става ясен, когато осъзнаем, че теорията за вечното мъчение е чисто човешко измислено догма и няма никаква подкрепа в Свещеното Писание. Вярно е, че Библията говори много за ада, дори изразът „адски огън“ се среща в свещените писания; но при по-задълбочено проучване се установява, че библейският ад изобщо не е място на мъчения, а е просто състоянието на мъртвите; и това състояние, както открихме, е състояние на безсъзнание.

Всички знаят, разбира се, че всички преводи на Библията са от еврейските ръкописи на Стария

Завет и гръцките ръкописи на Новия Завет. Следователно, за да имаме солидна фактическа основа, върху която да базираме заключенията си по този важен въпрос, отнасящ се до божествената цел и план, е необходимо да се консултираме с авторитети по еврейски и гръцки език относно действителното значение на различните древни думи, преведени като „ад“. Когато направим това, пред нас веднага се разкрива поток от изненадваща информация.

Установяваме, например, че в целия Стар Завет има само една еврейска дума, която се превежда като „ад“, и тази дума е „шеол“. Тази дума се среща общо 65 пъти. Понякога се превежда като „гроб“, понякога като „ад“, а понякога като „яма“. Д-р Джеймс Стронг, професор по еврейски и гръцки, определя „шеол“ като „света на мъртвите“. Но за да стигнем до окончателно заключение относно точното състояние, което съществува в този „свят на мъртвите“, е необходимо да се обърнем към самата Библия.

Еврейската дума „шеол“ се появява в Еклесиаст 9:10, където е преведена като „гроб“. Цитираме: „Всичко, което ръката ти намери да върши, върши го с цялата си сила; защото в гроба [шеол], където отиваш, няма нито работа, нито замисъл, нито знание, нито мъдрост.“ Това е вдъхновеното определение на еврейската дума „шеол“ – единствената дума, преведена като „ад“ в Стария Завет. То ясно показва, че този „свят на мъртвите“ е тих, спящ свят, в който няма знание,

нито съзнание. В продължение на четири хиляди години, от сътворението на Адам до Първото пришествие на Исус, Йехова не е използвал друга дума освен тази, за да опише състоянието на мъртвите. Ако вечното мъчение е наказанието за греха, не би ли било най-жестоко и несправедливо да се държи хората в неведение за това в продължение на толкова дълъг период?

Добрият пророк Йов знаеше, че „шеол“ е състояние на безсъзнание, сравнимо със сън, и поради тази причина, когато страдаше толкова силно, както психически, така и физически, той помоли Господ да го остави да слезе в това състояние. Да, Йов се молеше да отиде в библейския ад. Молитвата му гласи: „О, да ме скриеш в гроба [шеол], да ме държиш в тайна, докато мине гневът Ти, да ми определиш определен срок и да се сетиш за мен!“ Забележете, че Йов искаше да отиде в „шеол“, за да избяга от Божия гняв. Колко различно е това от догматичната теория, че адът е мястото, където Бог излива гнева Си най-злобно върху всички, които отиват там! Друг момент, който трябва да се отбележи тук, е, че Йов беше верен слуга на Господа, но въпреки това очакваше да отиде в библейския ад, когато умре. Какво може да означава това?

Внимателно проучване на всички текстове в Стария Завет, в които се появява думата „шеол“, ще разкрие, че този „свят на мъртвите“ е състояние, в което и добрите, и лошите, и светиите, и грешниците отиват при смъртта. Това

обаче не е непременно постоянно състояние на смърт. Всъщност Йов не очакваше да остане в смъртта, затова в заключение на молитвата си той помоли Господ да го помни, като го извика от „шеол“. Той задава въпроса: „Ако човек умре, ще оживее ли отново?“ и след това отговаря на собствения си въпрос, като потвърждава надеждата си във възкресението, като казва: „Ти ще ме повикаш, и аз ще Ти отговоря; ще имаш желание за делото на ръцете Си.“ Йов 14:13-15

Само веднъж в Стария Завет идеята за болката се свързва с думата „ад“, а именно в Псалом 116:3, където се казва: „Скърбите на смъртта ме обградиха, и мъките на ада [шеол] ме обзеха.“ Давид е говорителят в този пасаж и макар че понякога е поддавал на изкушенията, въпреки това, поради лоялността на сърцето си към своя Създател, за него се казва, че е бил човек „по Божието сърце“. (Деяния 13:22). Разбира се, такъв човек не би бил подходящ кандидат да изтърпи мъченията на един догматичен ад. Какво тогава има предвид той, когато казва: „Мъките на ада ме обзеха“?

Смисълът на думите на Давид в този текст става ясен, когато вземем предвид контекста. Той разказва как Господ го е избавил от смъртта, въпреки че е бил толкова болен, че е бил на прага на смъртта. „Мъките на ада“, за които той говори, са ясно болките и страданията, съпътстващи процеса на умиране – болестта, която в крайна сметка доведе до смъртта на пророка, въпреки че за известно време той беше избавен от нея.

Разгледано от тази гледна точка, можем да видим, че всички страдания в света, които в крайна сметка водят до смърт, биха могли да се считат за „мъки на ада“, защото те водят до състоянието на смъртта, „шеол“, библейския ад.

Ада в Новия Завет

Гръцката дума „хадес“ се използва в Новия Завет за превод на еврейската дума „шеол“, когато се цитира от Стария Завет. Интересен пример за това е Деяния 2:27, където се чете: „Защото няма да оставиш душата ми в ада [хадес], нито ще допуснеш Светия Си да види тление.“ Тези думи са цитат от 16-ия Псалм, където, според вдъхновеното свидетелство на апостол Петър ( ), пророк Давид е предсказал смъртта и възкресението на Исус. В това пророчество Давид използва еврейската дума „шеол“, а при превода ѝ апостолът използва гръцката дума „хадес“. От това знаем, че „хадес“ в Новия Завет има същото значение като „шеол“ в Стария Завет. Доколкото пророкът в Екlesiаст 9:10 определя „шеол“ като състояние на безсъзнание, изглежда няма място за съмнение относно значението на думата „ад“ в Новия Завет.

Пророчеството на Давид от Псалом 16:10, което, както бе отбелязано по-горе, Петър тълкува като отнасящо се към смъртта и възкресението на Исус, е особено интересно, защото поставя Исус в библейския ад по времето, когато е бил мъртъв. По този начин става ясно, че библейският ад не е мястото, за което го

представя теологията от Средновековието; защото със сигурност не бихме могли да си представим, че Исус е отишъл на място, където се извършват мъчения. Но когато си припомним, че библейският ад е състоянието или състоянието на смъртта, можем да разберем защо е било необходимо Исус да отиде в ада. Библията ясно посочва, че Исус, в своето изкупително дело за човечеството, е заел мястото на грешника в смъртта, че е станал откуп, или съответната цена, за греховете на света. По този начин Той е вкусил „смърт за всеки човек“, следователно е влязъл в състоянието на смъртта, библейския ад. – Исая 53:3-10; 1 Тимотей 2:3-6; Евреи 2:9

Връщане от ада

За да бъдем напълно сигурни, че библейският ад не е място на вечни мъки, както традиционната теология би ни накарала да вярваме, нека се обърнем към Откровение 20:13 и 14. В този пасаж гръцката дума *хадес*, преведена като „ад“ ( ), се използва в Библията за последен път. Цитираме: „Морето предаде мъртвите, които бяха в него; и смъртта и адът [*хадес*] предадоха мъртвите, които бяха в тях; и всеки човек беше съден според делата си. И смъртта и адът [*хадес*] бяха хвърлени в езерото с огън. Това е втората смърт.“

Три важни факта стават ясни, когато изучаваме горния пасаж: Първо, че библейският ад не е непременно постоянно обиталище нито на нечестивите, нито на праведните, тъй като се казва, че той издава мъртвите си. Второ, че

библейският ад не е езерото от огън. Трето, че онези, за които тук се казва, че са били в ада, са били мъртви, докато са били там, а не живи, изпитващи предполагаемите мъки на тъмната бездна на прокълнатите.

Както вече бе отбелязано, това е последното споменаване на ада в Библията и тук го намираме описан като място или състояние, напълно опразнено от обитателите си, а след това изгоряло или унищожено в символично езеро от огън. Огънят е един от най-разрушителните елементи, известни на науката, и тук той е използван от Господ, за да изобрази или символизира факта, че хадесът, състоянието на смъртта, което е резултат от прегрешението на нашите първи родители в Едем, най-накрая ще бъде унищожен. 1 Коринтяни 15:26

Ключовете на ада

В Откровение 1:18 самият Исус ни насочва вниманието към възможността, че адът в крайна сметка ще трябва да предаде мъртвите си, с думите: „Аз съм Този, Който живее и е бил мъртъв; и, ето, Аз съм жив вовеки, амин; и имам ключовете на ада и на смъртта.“ Ключовете се използват за отваряне на врати или порти. Исус придоби тези символични ключове на ада и смъртта чрез собствената си смърт. Това му дава божествената власт да отключи великата тъмница на смъртта и да освободи нейните пленници; и в пасажа, който заявява, че „смъртта

и адът предадоха мъртвите, които бяха в тях“, точно това се показва, че се случва.

Че Исус сега притежава божественото право да възкресява мъртвите, се посочва и от апостол Павел в Римляни 14:9, където се чете: „Затова Христос и умря, и възкръсна, и оживя, за да бъде Господ и на мъртвите, и на живите.“ Като Господ на мъртвите, Той е обещал да използва своята официална власт и сила, „ключовете на ада“, за да възстанови света към живот. Това е смисълът на собствените думи на Учителя, записани в Йоан 5:28,29: „Не се чудете на това; защото идва часът, когато всички, които са в гробовете, ще чуят гласа Му и ще излязат; онези, които са вършили добро, за възкресение на живот; а онези, които са вършили зло, за възкресение на съд.“

Това извеждане на мъртвите от „шеол“ или хадес ще бъде последвано, както е посочено в Откровение 20:14, от унищожаването на ада. Това не беше нова мисъл за авторите на Новия Завет, тъй като беше пророкувано много по-рано в Стария Завет. Чрез пророк Осия Господ казва: „Аз ще ги откупя от силата на гроба; ще ги избавя от смъртта: О, смърт, ще бъда твоите язви; о, гроб [шеол], ще бъда твоето унищожение; покаянието ще бъде скрито от очите Ми.“ (Осия 13:14). Обърнете внимание на благословената увереност, дадена в този пасаж: „Покаянието ще бъде скрито от очите Ми.“ Тоест, Господ беше решил да унищожии смъртта и ада, и това със сигурност ще бъде славното завършване на

Неговия любящ замисъл за падналото човечество.

Богатият човек в ада

Онези, които настояват, че гръцката дума „хадес“ в Новия Завет означава място на безкрайни мъки, а не състояние на безсъзнание в смъртта, както Библията толкова ясно учи, цитират притчата за богатия човек и Лазар, за да докажат своето твърдение. Разбира се, вярно е, че думата „ад“ в тази притча е превод на „хадес“; но внимателно и безпристрастно проучване на разказа ще покаже, че тя не може да се използва последователно, за да докаже, че добрите хора отиват на място на блаженство, когато умрат, докато злите хора са осъдени на място на мъчения.

Професор Бенджамин Уилсън, автор на превода на Новия Завет „*Emphatic Diaglott*“, знаейки, че „хадес“ не означава място на мъчения, не можеше да разбере начина, по който се използва в тази притча, затова той представя бележка под линия, в която се предлагат доказателства, че цялата притча може да е интерполация и всъщност изобщо да не е част от свещените писания. Не можем да кажем дали това е вярно, но когато разказът се разглежда в светлината на това, че е притча, а не изложение на буквални факти, изглежда няма нужда да се съмняваме в неговата автентичност. За да имаме ясно предвид подробностите на притчата,

предлагаме внимателно препрочитане на разказа, както е записан в Лука 16:19-31.

Странно, ако се вземе буквално

Според теологията от Средновековието тази притча трябва да ни учи, че всички добри хора, които вярват в Христос, отиват в рая, когато умрат, и че всички зли хора, които не приемат Христос в този живот, отиват на място на вечни мъки след смъртта. И все пак, колкото и странно да изглежда, внимателният преглед на притчата показва, че в нея изобщо не се говори нито за добри, нито за зли хора; нито пък се говори за рая. Всичко, което се казва за предполагаемия добродетелен човек от притчата, е, че е бил беден и покрит с рани, че е ял трохи, паднали от трапезата на богатия човек, и че кучетата са облизвали раните му. За богатия човек се разказва само, че е живял разкошно, носел хубави дрехи и е позволявал на бедния човек да лежи пред портата му.

Според притчата болният просяк не отиде в рая, когато умря, а вместо това беше отнесен от ангелите в „лоното на Авраам“. Ако това е буквално изявление на фактите, то би изключило възможността някой друг някога да бъде благословен с подобна награда при смъртта, защото няма да има място за повече от един болен просяк в лоното на Авраам. От друга страна, ако лоното на Авраам се разбира като символ на рая, а просякът – като представител на онези, които са достойни за рая, тогава единствената надежда за всеки от нас е да станем бедни просяци, покрити с рани, преди да умрем – да, и кучетата да ни облизват раните.

Има много други несъответствия в тази притча, ако се разглежда в светлината на традиционната теология. Всъщност в нея няма нито един елемент, който да е в хармония с теорията, че християнските вярващи отиват в рая, когато умрат, докато невярващите отиват на място на мъчения. Единственият момент в разказа, който теолозите са използвани, за да подкрепят опозоряващото Бога догма за мъченията, е, че се казва, че богатият човек е обкръжен от мъчителни пламъци след смъртта си. Но какво ли е имал предвид Исус с този странен разказ?

Вече споменахме, че този пасаж от Писанието е притча. Именно в тази мисъл се крие разгадката на истинското му значение. В притчата казаното не трябва да се разбира буквално. Може би не сме в състояние да определим категорично какво е искал да ни научи Исус с тази притча, но акцентът, поставен върху „баща Авраам“, изглежда показва, че тя има някаква връзка с преживяванията на естественото потомство на Авраам, тъй като именно те по времето на Исус наричаха Авраам свой баща. (Матей 3:9; Йоан 8:33, 39; Римляни 4:1). Следователно изглежда разумно да се заключи, че богатият човек от притчата е предназначен да илюстрира еврейската нация. Това не е необичаен символизъм, тъй като дори днес имаме „Чичо Сам“, който олицетворява Съединените щати.

Еврейският народ беше царски народ в Божиите очи, избран от Него като канал, през който обещаните от Него благословения

трябваше да се излеят върху всички други народи. Това царско положение на естественото потомство на Авраам беше представено в притчата чрез пурпурните дрехи на богатия човек. Той носеше и фин лен, което илюстрираше типичната праведност, която дойде при евреите благодарение на усилията им да спазват Мойсеевия закон и чрез жертвите на Скинията на свидетелството ( ). Благодарение на всички богати обещания, дадени им, те живееха разкошно всеки ден, както се казва в притчата. Всъщност именно богатите благословения на Господа към тях се оказаха тяхното препятствие. Павел, цитирайки Псалом 69:22, казва: „Нека трапезата им стане примка, капан, препятствие и възмездие за тях.“ Римляни 11:9

Просякът в притчата изглежда подходяща илюстрация за езичниците по времето на Първото пришествие на Исус. От гледна точка на Божията благосклонност те наистина бяха бедни. Всички обещания бяха дадени на евреите и чрез евреите. Всеки езичник до този момент, който желаше благословенията на истинския Бог, трябваше да стане евреин, като се превърне в прозелит. За евреите езичниците бяха „кучета“, недостойни за каквато и да е специална внимание.

Статутът както на евреите, така и на езичниците се промени значително скоро след разпъването и възкресението на Исус. Евреите бяха отхвърлили и разпънали своя Месия и в резултат на това бяха отхвърлени от Божията благосклонност. В този смисъл на думата те

умряха. Те загубиха своето място на главна благосклонност пред Господа и като народ изпаднаха в забвение. Но като народ те продължиха да живеят; и от онзи ден досега пламъците на преследването ги обгръщаха почти постоянно.

Просякът също умря; тоест, езичниците престанаха да бъдат народ, напълно пренебрегван от Бога, а вместо това Божията благосклонност се разшири и върху тях, и всички, които повярваха, бяха пренесени, символично казано, в лоното на Авраам ( ). Те станаха наследници на обещанията, дадени на и чрез Авраам. По този повод Павел казва: „Писанието, предвиждайки, че Бог ще оправдае езичниците чрез вяра, проповядваше Евангелието на Авраам още преди това.“ (Галатяни 3:8). Макар че през цялата епоха на Евангелието е било възможно отделни евреи да станат християни и по този начин да станат духовни деца на Авраам, божествената провидение е надделяло в този въпрос до такава степен, че е направило езичниците специални получатели на Неговата благосклонност в това отношение – те са заели мястото на главната благосклонност, както е илюстрирано от „лоното на Авраам“.

Точно както богатият човек в притчата помоли Авраам да изпрати Лазар с капка вода, за да охлади езика му – за да облекчи страданията му – така неведнъж през вековете евреите като народ са умолявали Бога да изпрати някаква помощ чрез християнски източници! Но

трудностите и преследванията са продължили. Наистина през целия този дълъг период е съществувала огромна пропаст между евреите и духовно облагодетелстваните езичници – пропаст, която е била невъзможно да се преодолее. Нищо в притчата обаче не показва, че това мъчение на богатия човек е щяло да продължи вечно. Други места от Писанието ясно показват, че времето е дошло дори сега, когато еврейската нация ще бъде възстановена на предишното си място на божествена благосклонност като естественото семе на Авраам.

Друг интересен момент в притчата е, че за „петте братя“, споменати от богатия човек, също се казва, че имат Авраам за баща. Когато народът беше освободен от плен в Вавилон по указ на персийския цар Кир, 500 години преди Първото пришествие на нашия Господ, тези, които се върнаха в Палестина, бяха предимно от две племена, макар че се върнаха и малцина от всички племена. (2 Летописи 36:20-23; Ездра 2:1). Ако този един богат човек символизираше двете племена, тогава останалите десет племена, повечето от които не са имали възможността да влязат в пряк контакт с ученията на Месията при Първото Му пришествие, биха могли да бъдат правилно представени от петте братя.

Разгледано по този начин, всяка подробност от притчата се оказва в хармония както с Библията, така и с историческите факти; докато ако се опитаме да я разглеждаме като буквално

изявление, предназначено да покаже крайните награди на праведните, тя е крайно непоследователна и абсурдна. Не само това, но би означавало, че Библията е противоречива и ненадеждна, защото, както вече видяхме, „шеол“ в Стария Завет и „хадес“ в Новия Завет са конкретно посочени като състояния, в които няма знание, докато в тази притча се казва, че в хадес има мъчения. Всичко става ясно, когато осъзнаем, че тук се говори за национална смърт, докато народът на нацията продължава да живее и да бъде преследван.

Неумиращи червеи – неугасим огън

Докато „шеол“ е единствената дума в Стария Завет, преведена като „ад“, хадес, нейният гръцки еквивалент, не е единствената дума, преведена като „ад“ в Новия Завет. Точно извън древен Ерусалим имаше долина, в която се изгаряха трупове и други отпадъци от града; и се казва, че сярата се е използвала като помощно средство в тази работа по унищожаване – вероятно като дезинфектант. Това място се наричаше на иврит „ “ (Долината на Хинном), а гърците го наричаха „Геена“. Така че тази гръцка дума „Геена“ се използва няколко пъти в Новия Завет и често се превежда като „ад“. Казва се, че труповете на някои престъпници, считани от евреите за недостойни за възкресение, са били хвърляни в Геена; затова Исус използва тази дума, за да опише състоянието на вечно унищожение, в което в крайна сметка трябва да отидат напълно умишлените грешници.

Думата „Геена“ е преведена като „ад“ в Марко 9:43-48, където се чете следното: „Ако ръката ти те съблазнява, отсеци я: по-добре е за теб да влезеш в живота осакатен, отколкото с две ръце да отидеш в ада, в огъня, който никога няма да угасне: където червеят им не умира, а огънят не угасва. И ако кракът ти те съблазнява, отсеци го: по-добре е за теб да влезеш в живота с един крак, отколкото с два крака да бъдеш хвърлен в ада, в огъня, който никога няма да угасне: където червеят им не умира, и огънят не угасва. И ако окото ти те съблазнява, извади го: по-добре е за теб да влезеш в Божието царство с едно око, отколкото с две очи да бъдеш хвърлен в огъня на ада: където червеят им не умира, и огънят не угасва.“

Във всеки случай в горния пасаж думата „ад“ е превод на гръцката дума „Геена“ и следователно е ясна алюзия към символичното значение на разрушителните ефекти на огньовете, които гореха непрекъснато в долината Хинном. Цялата картина е по-скоро на разрушение, отколкото на мъчения. Дори споменаването на червеите, които не умират, засилва тази картина на разрушение, тъй като тези червеи са безспорно онези, които наводняват всички мъртви трупове. Преводачите на този пасаж, разбира се, вярваха в теорията за вечното мъчение и направиха всичко възможно, за да ни дадат превод, който на пръв поглед да подкрепя техните суеверия. Затова „неугасимият“ огън и „неумиращите червеи“ придават на текста вид, който убеждава някои, че вечното мъчение в

огнен ад наистина трябва да е съдбата на нечестивите.

Ако обаче използваме здравия разум, ще открием, че този пасаж изобщо не представлява проблем от този род. Всеки огън, който изгаря напълно това, което се гори, правилно се нарича неугасим огън. Огън, който продължава да гори, докато не се изгори цялото горимо вещество наоколо, е огън, който не се гаси, но все пак не е вечен огън. Така че тук Исус илюстрира факта, че грешниците няма да могат да избегнат пълното наказание за греха, което е смърт или унищожение – че огънят на унищожението няма да се угаси. Освен това, в случай че символичният огън по някаква причина не довърши делото на унищожението, вечно присъстващите „червеи“ ще го направят. Следователно от всяка гледна точка можем да видим, че Учителят тук използва символ на унищожение, което отново потвърждава единодушното свидетелство на Писанията, че „заплатата на греха е смърт“. Римляни 6:23

Останалата част от този пасаж от Писанието също е символична. Очите, ръцете и краката на човек се ценят най-високо заради тяхната полезност, а предложението на Исус християните да се разделят с тях, вместо да загубят вечния живот, е просто друг начин да се каже, че трябва да сме готови да направим всякакъв вид жертва в този живот, вместо да застрашим вечното си съществуване.

Първото приложение на пасажа очевидно се отнася само за християните – онези, които са се заклели да следват стъпките на Исус – въпреки че същият принцип ще важи и за умишлено нечестивите по време на Милениума. Християните сега са на изпитание за живота, и най-сигурният начин да спечелят победата е чрез жертването на всичко в божественото служение.

Исая 66:24 описва унищожението на умишлените грешници по време на Милениума с подобен език, какъвто е използван от Учителя. Исус може би е цитирал този пасаж, прилагайки символиката на унищожението към онези, които сега са на изпитание за живота. Цитираме: „Те ще излязат и ще погледнат трупове на онези, които са съгрешили против Мен; защото червеят им няма да умре, нито огънят им ще угасне; и те ще бъдат отвращение за всяко творение.“

ДИМЪТ ОТ МЪКИТЕ ИМ

Откровение 14:10,11 понякога се цитира като доказателство за учението за мъченията. Този пасаж от Писанието гласи следното: „Те ще пият от виното на Божия гняв, което е изляно без смес в чашата на неговия гняв; и ще бъдат мъчени с огън и сяра пред светите ангели и пред Агнето; и димът от мъките им се издига за вечни векове; и нямат почивка нито денем, нито нощем онези, които се покланят на звяра и на неговия образ, и всеки, който приеме белега на неговото име.“

Ако Господ е имал предвид горепосочения пасаж като буквално изложение на фактите,

тогава не много хора от човечеството трябва да се тревожат особено за това, защото се казва, че мъчението е за онези, които се покланят или на звяра, или на образа на звяра. Макар че някои в езическите земи са се покланяли на зверове, малцина, ако изобщо има такива, някога са се покланяли на буквално звяр, какъвто е описан тук – звяр като леопард, с крака на мечка, уста на лъв и със седем глави и десет рога. (Откровение 13:1,2). Пасажът е още по-загадъчен от буквална гледна точка, когато отбележим, че мъчението се извършва в присъствието на светите ангели, което лесно може да се тълкува като „в небето“. Със сигурност такова състояние на нещата в небето би направило това място напълно различно от това, за което мнозина са го смятали.

Книгата Откровение е книга на символите и този пасаж не прави изключение от правилото. „Звярът“ тук очевидно е фалшива религиозно-политическа система, която изисква поклонение от хората; а символично представената мисъл е, че онези, които твърдят, че следват Агнето и се покланят на истинския Бог, но вместо това се подчиняват на този звяр, ще бъдат подложени на различни видове беди, като ще споделят страданията, които ще сполетят всички фалшиви системи по време на голямото „време на беда“, с което този век най-накрая ще приключи. В този пасаж няма нищо, което да показва, че мъченията се случват след смъртта.

„Димът“ от техните мъки очевидно е символичен начин да се каже, че доказателството

или споменът за техните мъки ще продължава завинаги да напомня за последствията от поклонението пред каквото и да било или когото и да било, освен истинския Бог. Независимо от това какво могат да означават всички подробности в този пасаж, той със сигурност не може да бъде използван последователно, за да докаже теорията от „тъмните векове“ за вечното изтезание на нечестивите.

Как ще бъде измъчван Сатана

Някои, в стремежа си да „докажат“ учението за вечното мъчение, са се хванали за изявлението от Откровение 20:10, твърдейки, че то подкрепя теорията за мъченията. Цитираме: „Дяволът, който ги заблуди, беше хвърлен в езерото от огън и сяра, където са звярът и лъжепророкът, и ще бъде мъчен ден и нощ за вечни векове.“ Вече видяхме, че Библията прави ясно разграничение между „огненото езеро“ и „ада“ или *хадес*, като се казва, че последният ще бъде хвърлен в първото. (Откровение 20:14). Това „мъчение“, за което се казва, че ще сполети Сатана, очевидно е ограничено до него и не може да се отнася за онези, които са избавени от ада и за които се казва, че „сълзите им ще бъдат изтрити“. Откровение 21:4

Как тогава ще бъде измъчван Сатана? Приложима ли е теорията за тъмните векове към него, ако не към никой друг? Не мислим така. Гръцката дума, преведена тук като „измъчван“, е, според професор Стронг, от гръцката дума

„басанос“, чието буквално значение той дава като „пробна камък“. Същата дума е преведена като „измъчван“ в 2 Петрово 2:8, където ни се разказва за въздействието на нечестивите дела на содомитите върху душата на праведния Лот. Мисълта в случая с Лот очевидно е, че той ежедневно научаваше чрез сравнение ужасните резултати от един безбожен живот.

За да разберем правилно как дяволът ще бъде „мъчен“, е полезно да разгледаме пророчеството на Исаия 14:15-17 ( ). Цитираме: „Но ти ще бъдеш свален в ада [шеол], в дълбините на рова. Тези, които те видят, ще те гледат внимателно и ще те разгледат, като казват: „Това ли е човекът, който разтърси земята, който разклати царствата; който направи света като пустиня и унищожи градовете му; който не отвори дома на затворниците си [на смъртта]?“

Сравнявайки това пророчество относно унищожението на Сатана с изявлението на Откровителя относно неговото „мъчение“, мисълта изглежда ясна, че дяволът ще стане вечен пример за ужасните резултати от пътя на бунта срещу Бога, че през вековете на вечността спасените от човечеството ще продължат да го осмиват. Не че самият дявол ще бъде наясно осмиването, на което е подложен. Това не би било необходимо в смисъла на текста. Например, в нашия собствен начин на говорене понякога чуваме да се казва за някой, който е бил неприятен в своята общност: „Сега, когато човекът е мъртъв, нека почива, тъй като нищо не

може да се постигне, като продължаваме да говорим за него.“

Всъщност, разбира се, нищо, което бихме могли да кажем или направим, не би повлияло по никакъв начин на някой, който е починал, точно както вечното позорно унижение, което ще бъде натрупано върху Сатана, няма да го засегне, когато той най-накрая бъде унищожен в огненото езеро; въпреки това хората няма да го оставят да почива; те ще продължат да го изтъкват като пример за ужасните резултати от зъл, егоистичен път. По този начин ще се види, че божественото позволение на злото води до вечно благословение за всички доброволни и послушни членове на човешкото семейство, като критерий, по който всички ще могат да разграничават разумно доброто от злото. Без съмнение мнозинството ще избере доброто.

ГЛАВА 4

Духовете и спиритизмът

„Защото и Христос пострада веднъж за греховете, праведният за неправедните, за да ви доведе при Бога. Той беше умъртвен в тялото, но оживен в Духа. След като беше оживен, той отиде и проповядва на затворените духове – на онези, които бяха непокорни отдавна, когато Бог търпеливо чакаше в дните на Ной, докато се строеше ковчегът. В него само малцина, общо осем души, бяха спасени чрез водата.“ 1 Петрово 3:18-20

Това, че истината на Божието Слово не може да бъде правилно разбрана и оценена, освен ако не се разгледа цялото му свидетелство по даден въпрос, е добре илюстрирано от няколко изявления относно състоянието и местонахождението на Исус през периода между смъртта и възкресението Му.

В едно старозаветно пророчество относно Исус, цитирано от апостол Петър и приложено от него към смъртта и възкресението на Учителя, се казва, че Исус е бил в ада. (Псалом 16:10; Деяния 2:27-32). Поради неправилно разбиране на това, което самият Исус каза на разбойника на кръста, мнозина са били подведени да повярват, че Той е отишъл в „рая“ в момента, в който е умрял; а от повърхностно четене на настоящия ни текст изглежда, че Той е отишъл някъде, за да проповядва на „духовете в затвора“.

В предишна дискусия научихме, че библейският ад е състоянието на смъртта; че „шеол“ в Стария Завет и „хадес“ в Новия Завет са думи от групата „“, които описват състояние на пълна безсъзнателност. (Еклисиаст 9:10). Тъй като Исус умря като откуп, или заместник, за баща Адам и неговия род, заемайки по този начин мястото на грешника, беше необходимо той да влезе в това състояние на смърт, библейския ад.

„Той си направи гроб сред нечестивите“, заяви пророкът за Исус (Исая 53:9). Именно в съзвучие с този основен факт от библейската истина трябва да търсим разбиране за всичко останало, което Свещеното Слово може да ни каже относно местонахождението на Исус в периода между смъртта му на кръста и възкресението му от мъртвите на третия ден след това.

За да разберем ясно как е било възможно Исус да проповядва на „духовете в затвора“ в момент, когато другите писания показват, че той е бил в безсъзнание в смъртта, е необходимо първо да определим кои са „духовете“, на които той е проповядвал. Именно тази информация ни дава Петър с думите: „тези, които бяха непокорни отдавна, когато Бог търпеливо чакаше в дните на Ной“.

Така че той отиде и проповядва на духовете в затвора – онези, които са били непокорни на Бога отдавна, когато Бог е чакал търпеливо, докато Ной е строил кораба си.

В своето второ послание Петър ни дава още по-ясно определение на „духовете“, като казва: „Ако Бог не пощади ангелите, които съгрешиха, а ги хвърли в ада и ги предаде на веригите на тъмнината, за да бъдат запазени за съд; и не пощади стария свят, а пощади Ной, осмият човек, проповедник на правдата, като докара потопа върху света на нечестивите.“ 2 Петрово 2:4,5

От горния цитат се вижда, че „духовете“, на които Исус проповядваше, бяха определена група „ангели“, които бяха непокорни на Бога по времето на потопа. Апостол Юда също споменава същите тези същества, наричайки ги „ангели“ и описвайки специалния им грях като това, че „не са запазили първоначалното си положение“. Юда също обяснява, както и Петър, че тези „ангели“ сега са в затвора, като Юда добавя, че те са в „вериги на тъмнината“, очаквайки съда на великия ден. Юда 6

Тези „духове в затвора“ тогава не са „духовете“ или „призраците“ на починали хора, а са духовни същества на ангелското ниво на съществуване. Това е важна истина, която трябва винаги да имаме предвид.

Ние разбираме, че Божието земно ниво на творението е видимо и разбираемо за нас; има различни нива на съществуване, от най-ниската форма на „едноклетъчен“ живот до човека, който в своето съвършенство беше цар на тази материална, или земна, сфера. Писанията показват, че същото това разнообразие в

божественото творение се простира до по-висша реалност, далеч отвъд това, което е видимо за нас, че над човека, най-висшето от Божиите земни създания, съществува духовен свят; и че в този духовен свят, както и в естествения, има различни категории същества, като ангели, херувими и др.

Относно човека псалмистът заявява: „Ти си го направил малко по-нисш от ангелите.“ (Псалом 8:5). Когато Исус дойде на земята, за да умре като Изкупител на човека, Той „се въплъти“ и като човек умря; но когато възкръсна, Той беше високо възвишен „далеч над всяко началство, и власт, и сила, и господство, и всяко име, което се нарича, не само в този свят, но и в бъдещия“ (Ефесяни 1:21). По този начин Писанията посочват ясна граница между земното и духовното ниво на съществуване.

Библията посочва, че в настоящия момент има както святи, така и нечестиви ангели; въпреки че при сътворението си всички тези духовни създания са били в хармония с Бога и са Му служили в различни роли. За онези ангели, които са останали в хармония с Твореца, апостолът казва, че сега те са „служещи духове, изпратени да служат на онези, които ще бъдат наследници на спасението“. Евреи 1:14

Отново: „За ангелите той казва: Който прави ангелите си духове, а служителите си пламък от огън.“ (Евреи 1:7). Относно тези ангелски служители на християните Исус каза: „Внимавайте да не презирате нито един от тези

малки; защото ви казвам, че ангелите им в небесата винаги гледат лицето на Отца Ми, Който е в небесата.“ - Матей 18:10

Земни и небесни „ангели“

Човекът, който изучава Писанията, не трябва да се обърква от факта, че в Библията терминът „ангел“ понякога се отнася за човешки същества. Думата буквално означава „слуга“ или „пратеник“ и винаги е необходимо да се определи от контекста дали пасажът, в който се използва, се отнася за човешки пратеници или за небесни, или духовни пратеници.

От друга страна, Писанията ясно посочват, че съществуват духовни същества, наречени „ангели“. Например, в нощта, когато се роди Исус, „ангел“ съобщи за раждането му на пастирите. Че това е било духовно същество, което е изпълнило тази служба, е очевидно от думите: „И изведнъж с ангела се появи множество небесни войнства, които славеха Бога и казаха: „Слава на Бога във висините, и на земята мир, благоволение към човеците“ (Лука 2:10-14). По същия начин духовно същество съобщи на Мария, че тя ще бъде майка на Исус, и също духовно същество служи на Исус в Гетсиманската градина. Исус се позова на небесните същества, когато каза, че може да помоли Отца си и ще му бъдат предоставени повече от дванадесет легиона ангели, за да му помагат и да го пазят. Лука 1:26-38; 22:43; Матей 26:53

Но както вече видяхме, не всички тези ангелски същества останаха верни на Йехова, своя Създател – някои от тях „отдавна се разбунтуваха, когато Бог търпеливо чакаше в дните на Ной“ (1 Петър 3:20). Тези неверни, по общоприетото наименование, са станали известни като „падналите ангели“. Писанията показват, че като наказание за бунта им те сега са задържани, или затворени, в „вериги на тъмнината“.

Къде са „духовете“?

В вече цитирания текст апостолът ни дава много важна информация за това какво представлява затвора на тези паднали ангели. Цитираме текста отново: „Ако Бог не пощади ангелите, които съгрешиха, а ги хвърли в ада и ги предаде на веригите на тъмнината, за да бъдат запазени за съд.“ 2 Петрово 2:4

Думата „ад“ в току-що цитирания пасаж не е превод нито на гръцката дума „хадес“, нито на „геена“. Терминът, използван тук от апостола, е „тартаро“; и това е единственият път, когато се появява в Библията. „Тартаро“ произлиза от гръцката дума „тартарус“, термин, използван в гръцката митология като име за тъмна бездна или затвор. В разглеждания текст цялото изражение „хвърлени в ада“ се използва за превод на „тартару“; така че очевидно думата се отнася повече до действие, отколкото до място. Падението на ангелите, които съгрешиха, беше от чест и достойнство към позор и осъждане; така че

мисълта изглежда е: „Бог не пощади ангелите, които съгрешиха, а ги унижи и ги предаде на веригите на тъмнината.“

Тези ангели в първоначалното си състояние на святост бяха могъщи, силни и почитани. Те очевидно притежаваха големи свободи; и в служенето си на Бога и на Неговите земни приятели вероятно често пътуваха между земята и други части от обширната вселена на Създателя. Юда казва, че тези ангели „не запазиха първоначалното си състояние“. Това хвърля светлина върху думите от Битие 6:2, където се чете: „Синовете Божии видяха, че дъщерите човешки са красиви; и си взеха за жени всички, които си избраха.“ С други думи, „грехът“ на тези ангели беше, поне отчасти, в това, че се материализираха като човешки същества и се отдадоха на незаконни връзки с дъщерите човешки.

В различни моменти през историческия период, обхванат от Библията, различни свети посланици, или ангели, са били изпращани на земята, за да предадат послания на пророците и други; и в много от тези случаи им е било позволено да се материализират и да се явят като човешки същества. Пример за това е посещението на тримата ангели при Авраам преди раждането на Исаак. (Битие 18:1-22). Такива материализации бяха допустими, когато бяха одобрени от Господа и когато ангелите, участващи в тях, не превишаваха привилегиите си. Ангелите, които съгрешиха преди потопа, „не запазиха

първоначалното си състояние“, тоест предпочетоха да продължат общуването си с човечеството като човешки същества.

След като ограничиха и унижиха собствените си сили чрез незаконни връзки с падналата човешка раса, колко подходящо беше наказанието им да бъде това да бъдат свалени или унижени и в същото време „оковани в вериги на тъмнината“. Мисълта, съдържаща се в употребата на думата „затвор“, както се намира в нашия текст, е тази за ограничаване на свободата; така че тези „духове“ наистина са били в „затвор“, лишени от голяма част от нормалната свобода, която им е принадлежала, докато са били в пълно общение и хармония с Твореца.

Има много библейски доказателства в подкрепа на мисълта, че мястото на затваряне на тези паднали ангели е атмосферата на нашата земя, като сферата им на влияние е ограничена до голяма степен до непряк контакт с човешкото семейство. В евангелските разкази за служението на Исус често се споменава, че той изгонва „бесове“ или „демони“. По-късно апостолите имаха привилегията да оказват подобна услуга на различни „ “. Докато висшите критици се опитват да докажат, че тези случаи на „обсебване“, с които се занимаваха Исус и апостолите, са били просто случаи на лудост или нервни разстройства, има твърде определена представа за личността, свързана с тези „бесове“, за да се допусне подобно либерално тълкуване.

Цар Саул и вещицата от Ендор

Не само в Новия Завет, но и в Стария, намираме доказателства за ограничените дейности на тези паднали ангели или „духове в затвора“. Има, например, случаят с цар Саул и вещицата от Ендор. Всяко магьосничество беше забранено от Мойсеевия закон, но тези древни медиуми продължаваха с нечестивите си практики, въпреки че това беше свързано с риск от смърт. Точно както днешните медиуми твърдят, че имат способността да общуват с мъртвите, така очевидно и вещицата от Ендор е правила подобни твърдения. Когато цар Саул, поради своята нечестивост, загуби благоволенieto на Бога и видя, че е в сериозна опасност да бъде победен от враговете си, той се обърна към вещицата, за да се свърже със Самуил и да види дали мъртвият пророк може да направи нещо за него.

Разказът за този древен спиритически сеанс е записан в 1 Царе 28:7-20. Много изследователи на Библията, четейки тази история за предполагаемата комуникация на Саул с мъртвия пророк Самуил, са стигнали до заключението, че тя предоставя отлично библейско доказателство, че мъртвите всъщност не са мъртви, а са живи някъде и че с тях може да се общува при определени условия, особено с помощта на спиритически медиум. Всъщност, през вековете Сатана е използвал този същия метод на измама в опит да опровергае ясните учения на Писанията, че „заплатата на греха е смърт“. Като разгледаме

накратко някои от фактите относно посещението на Саул при вещицата, лесно ще разберем, че почти същата аналогия може да се приложи към съвременните спиритически сеанси, и с същия резултат. Римляни 6:23

Първо, ще отбележим, че според собствените думи на Саул, той вече не е бил в благоволение пред Бога. Той казал на вещицата: „Бог се е оттеглил от мен и вече не ми отговаря, нито чрез пророци, нито чрез сънища.“ Докато Самуил беше жив, той беше верен слуга и пророк на Господа и никога не беше склонен да противоречи на желанията на Господа; и все пак тук виждаме Саул, който сам признава, че Бог няма да одобри идеята, да моли вещицата да получи послание от този верен пророк.

Да предположим ли, че ако Самуил беше жив – било то на небето или някъде другаде – той би бил по-малко послушен на Господа, отколкото беше, докато беше тук, на земята? Или трябва да повярваме, че тази нечестива вещица, осъдена от Господа, е имала силата да се противопостави на божествената воля и не само да призове Самуил, но и да изтръгне от него послание, с което да утеши този бунтовен цар? Очевидно тогава този разказ ни е даден в Библията просто като исторически запис на важни събития в живота на Саул, но без намерение да се потвърди твърдението на вещицата, че е видяла и разговаряла със Самуил.

Методите, използвани от злите духове чрез медиума в Ендор, са били подобни на тези, които се използват днес. Те накарали да мине пред умственото зрение на вещицата познатата фигура на възрастния пророк, облечен, както му беше обичайно, в дълъг плащ. Когато тя описала умствената или „астралната“ картина, Саул веднага я разпознал като описание на Самуил. Но Саул сам не видя нищо – той „разбра“ от описанието, че това е Самуил.

Лесно убеден, както обикновено са хората в такива обстоятелства, Саул не се спря да се пита как е възможно Самуил да изглежда толкова стар и прегърбен, както когато беше жив на земята, ако сега е духовно същество и е в много по-добро състояние, отколкото преди. Саул също не се замисли да попита защо Самуил носеше в духовния свят същия стар плащ, който носеше, когато го познаваше като земно същество – дори не се спря да помисли, че плащът на пророка, сивите му коси и т.н. отдавна са се разложили в гроба. Саул беше изоставен от Господа и сега лесно се подвеждаше от тези „лъжливи духове“, които се представяха за пророка и говореха на Саул от негово име чрез своето медиум – вещицата.

„Защо ме безпокоиш, като ме извика?“ – тя предаваше думите на мъртвия пророк. В дните на цар Саул израилтяните общоприето смятаха, че мъртвите спят в „шеол“, затова въпросът „Защо ме безпокоиш?“ не би звучал странно. Но можем ли да си представим за момент, че тази осъдена

вещица е имала силата да възкреси пророка от мъртвите? Или, ако погледнем въпроса от гледна точка на съвременния спиритизъм, че Самуил изобщо не е бил мъртъв, а се е наслаждавал в духовния свят, не изглежда ли странно, че вещицата го е обявила за „ „, който идва „нагоре“ от земята, вместо „надолу“ от небето?

От гледна точка на съвременната теология колко напълно абсурдно е пророчеството на „Самуил“ относно поражението и смъртта на Саул в битката на следващия ден! Цитираме: „Утре ти и синовете ти ще бъдете с мен: Господ също ще предаде войнствата на Израил в ръцете на филистимците.“ Представете си верния Самуил и възлюбения Йонатан заедно в духовния свят с нечестивия цар Саул! Съпада ли това добре с догматичната теология на Тъмните векове? Със сигурност не! В крайна сметка, разбира се, но не на следващия ден, всички те бяха заедно в смъртта, в „шеол“, библейския ад, където все още очакват възкресението, когато всички ще бъдат призовани от Човешкия Син; но не беше необходима никаква свръхестествена сила от страна на вещицата, за да предскаже вярно приближаващото поражение и смъртта на Саул. Всъщност Саул вече се страхуваше от това, откъдето идва и обръщението му към вещицата.

Чарлз Уесли очевидно беше озадачен от начина, по който „медиумът“ от Ендор събра заедно добрите и злите в смъртта, защото написа:

Какво предвещават тези тържествени думи?

Лъч надежда, когато животът приключи?

Ти и синът ти със сигурност ще бъдете

утре в покой с мен:

Не в състояние на адска болка,

ако Саул остане със Самуил;

Не в състояние на прокълнато отчаяние,

ако любящият Йонатан е там.

Всъщност, разбира се, Саул изобщо не е бил в контакт със Самуил, а с един или повече от „духовете в затвора“, чиято основна дейност от времето на потопа е била да заблуждават човечеството, особено по отношение на състоянието на мъртвите. Споменаването в Писанията на тези некроманти, вещици и медиуми ни кара да заключим, че чрез медиумите тези паднали ангели са търсили общение с Израил. Но явно е обичайно тези медиуми да променят начина си на проявление от време на време; точно както магьосничеството процъфтяваше за известно време в Нова Англия и Охайо, както и в цяла Европа, постепенно изчезвайки и бивайки наследено от спиритизма, чиито проявления чрез накланяне и почукване също постепенно отстъпват място на ясновидството и опитите за материализация. В дните на Господа и апостолите действието на тези „духове“ очевидно се е променило от метода на магьосничеството към този на обсебването и обладаването.

Съвременната дейност на „духовете“

След като някога им е била дадена силата да се материализират като хора, но те са я злоупотребили, тези паднали ангели все още изглеждат решени да упражняват силите си чрез човешки посредници, като използват „медиуми“ или чрез пряк контрол над ума, както при обсебването. Очевидно е обаче, че човешката воля трябва да се съгласи с това чуждо господство, преди тези „духове“ да могат да вземат власт. Но когато все пак се настанят, волята очевидно става толкова съкрушена, че вече няма никаква сила за съпротива; затова служението на Исус и апостолите беше толкова ценено от обладаните от демони в онези дни.

Макар че тези паднали ангелски същества може от време на време да променят метода си за контакт и заблуда на човечеството, тяхното влияние като цяло винаги е далеч от Бога и далеч от истината на Неговото Слово. В днешно време се прави голям шум около общуването с мъртвите, но при всичките хиляди опити, които са били направени – научно контролирани и други – какъв е бил общият резултат? Вярно е, че чрез абсурдни „идентификации“, като тази, която вещицата от Ендор успя да наложи на Саул, мнозина са били убедени, че са били в контакт с починалите си приятели и роднини – но дотук се е стигнало. Никога не е била получена никаква полезна информация чрез спиритически източници.

Как Христос проповядваше на духовете в затвора

Сега, след като идентифицирахме тези „духове“, на които, според Петър, Исус е проповядвал, възниква въпросът: как е било осъществено това проповядване? Как е било възможно Исус да се намира в „шеол“ или хадес, където няма съзнание, и в същото време да проповядва на тези паднали ангели? Обяснението на тази привидна трудност е просто, когато разгледаме пасажа малко по-критично. Апостолът казва, че Исус „отиде и проповядва на духовете в затвора“. Гръцките авторитети са единодушни, че думите „отиде и проповядва“ се използват в смисъла на извършване на нещо, а не в смисъла на отиване на някое място. С други думи, тези две думи са ненужно допълнение към текста ( ). В древността е било обичайно да се използват изрази от този вид и дори днес откриваме, че понякога се използват.

Д-р Бенджамин Уилсън, в своя „Emphatic Diaglott“, превежда този пасаж от Писанието като „Той проповядваше на духовете в затвора“, като пропуска двете думи „отиде и“, тъй като те са ненужни за правилното разбиране на текста. В бележката под линия към този текст той показва, че други авторитети са съгласни с него в това отношение. Като пропуснем тези две ненужни думи, пълният текст гласи: „Защото и Христос веднъж пострада за греховете, праведният за несправедните, за да ни доведе при Бога, като беше умъртвен в плътта, но оживен от Духа; чрез

който и проповядваше на духовете в затвора.“ (1 Петрово 3:18,19). Смисълът тук е ясен, а именно, че чрез смъртта и възкресението си Исус проповядва на тези паднали ангели – един нагледен урок, преподаден чрез неговата вярност към Небесния Отец и Създател, срещу когото тези „духове“ са се разбунтували.

Луцифер беше първият от тези духовни същества, който се разбунтува срещу Бога; и очевидно той е упражнявал голямо влияние върху онези, които по-късно се присъединиха към редиците на бунтовниците. В Матей 25:41 изразът „дяволът и неговите ангели“ показва, че между Сатана и тези други паднали духовни същества съществува тясна връзка. Духът на амбицията и гордостта доведе до падането на Луцифер (Исая 14:14); и очевидно същият дух е проникнал в редиците на тези по-нисши паднали ангели. Вярността на Исус, следователно, вярност, която го е довела до смирение и послушание до смърт, би била мощна проповед за тези „духове в затвора“. Силата на тази проповед би се увеличила значително, когато тези „духове“ забележат, че Исус, поради своята вярност, е възкресен от мъртвите и високо възвишен на мястото отдясно на Бога, докато те са били унижени и оскърбени поради своята нелоялност.

Така откриваме, че един по един, когато се разберат правилно, различните библейски пасажи, отнасящи се до състоянието на мъртвите, се виждат в хармония с тази велика фундаментална истина, че „заплатата на греха е

58

смърт“ и че „мъртвите не знаят нищо“. Еклесиаст
9:5

ГЛАВА 5

Какво е небето?

„Благословен да бъде Бог и Отец на нашия Господ Исус Христос, Който според Своето изобилно милосърдие ни е родил отново за жива надежда чрез възкресението на Исус Христос от мъртвите, за наследство нетленно, неопетнено и неувяхващо, запазено за вас в небесата.“

- 1 Петрово 1:3,4

Ако искаме да имаме библейско разбиране за това, което ни очаква отвъд гроба както за грешниците, така и за светиите, е необходимо да вземем предвид какво казва вдъхновеният текст относно небето. Няма съмнение в библейския факт, че Бог е създал човека да живее на земята и че земята е била създадена като дом за човека. Макар че човекът загуби своето земно господство и беше осъден на смърт поради греха, възстановяването на живота на земята му е гарантирано чрез смъртта и възкресението на Исус като Изкупител. Изключение от това всеобщо възкресение за всички хора към живот на човешко съвършенство на прославена земя са верните последователи на Учителя, които, както ясно посочва Писанието, ще получат небесна награда.

Библията, и по-специално Новият Завет, има много да каже за небето и за небесните надежди. Исус, например, каза: „В дома на Отца Ми има

много обители; ако не беше така, щях да ви кажа. Отивам да ви приготвя място. И ако отида и ви приготвя място, ще дойда пак и ще ви взема при себе си; за да бъдете и вие там, където съм аз.“
Йоан 14:2,3

Това е много конкретно обещание, което ясно подсказва преход от земни към духовни условия. Въпреки това, към тези думи на Учителя са се прилепили много погрешни представи. Често чуваме изразена надеждата да притежаваме една от тези „много обители“, но Исус ясно показва, че те не са били за неговите последователи, а по-скоро, че той отива, за да „подготви място“ за тях. Идеята е, че вече е имало много „обители“ по времето, когато той е говорил, но че за неговите последователи е трябвало да бъде осигурено ново място или състояние.

Изразът „много обители“ предава идеята просто за жилища или условия, в които има изобилие от благословения и радост. Самата земя и състоянието на съвършения човешки живот, представено в нашите първи родители, без съмнение беше една от тези „обители“. Тази обител, разбира се, беше загубена поради греха, но ще бъде възстановена в Божието време, както ще видим по-късно.

Според Писанията съществуват различни ангелски нива на съществуване. Те също биха могли да бъдат включени сред многото „обители“, споменати от Учителя. Колко нива или степени на живот има в духовната сфера на Създателя, ние не

знаем; но съдейки по голямото разнообразие на живота, което съществува в това, което наричаме материалната сфера, те трябва да са много. Но сега предстоеше „ново творение“ – трябваше да бъде подготвено друго ниво на съществуване и да бъде осигурено за църквата – място при Исус, където Той бе възвишен по време на Своето възкресение.

Бъдещото положение на църквата

Исус каза: „За да бъдете и вие там, където съм Аз.“ Това показва, че бъдещото състояние на верните последователи на Учителя ще бъде същото място или състояние, до което Той бе възвишен. Относно възвисяването на Исус апостолът казва: „Затова и Бог го възвиси високо и му даде име, което е над всяко друго име, за да се поклони всяко коляно в небесата, на земята и под земята при името на Исус.“ Филипяни 2:9,10

Наистина, Небесният Отец даде на Учителя високо възвисяване, дори до „дясната страна на престола на Бога“. (Евреи 12:2). И същото това високо възвишено положение се „подготвя“ за църквата. Обърнете внимание на обещанието на Исус в Откровение 3:21: „На този, който победи, ще дам да седне с Мен на Моя престол, както и Аз победих и седнах с Отца Ми на Неговия престол.“

Не е чудно, че Петър каза, че чрез възкресението на Христос християнинът е „роден отново за жива надежда, ... за наследство, което е нетленно, неопетнено и което не избледнява, запазено в небесата за вас“. Обърнете внимание

на думите на апостола в следващия стих: „Които се пазят от Божията сила чрез вяра за спасение, готово да се яви в последния час.“ 1 Петрово 1:5

„Последните времена“ или „последните дни“, често споменавани в Библията, се отнасят до периода след второто пришествие на Христос. Това означава, че небесното наследство, запазено за църквата ( ), не е било получавано през вековете от всеки отделен християнин в момента на смъртта, както учи догматичната теология, а е награда, която ще бъде дадена в края на века, когато Исус се завърне и мъртвите бъдат възкресени. Това съвпада с обещанието на Учителя относно „мястото“, което ще бъде подготвено за Неговите последователи: „Отивам да ви приготвя място, и ако отида... ще дойда пак и ще ви взема при себе си, за да бъдете и вие там, където съм Аз.“ Колко очевидно е от тези думи, че никой християнин не може да се надява да бъде с Учителя, докато Той „не дойде пак“ и не ги „вземе“ при себе си.

Апостол Павел свидетелства за същия факт, както следва: „Аз се борих добрата борба, ... запазих вярата; отсега нататък ме очаква венецът на правдата, който Господ, праведният Съдия, ще ми даде в оня ден; и не само на мен, но и на всички, които обичат Неговото явяване.“ (2 Тимотей 4:7,8). Да, апостолът добре знаеше, че небесната му награда като сънаследник с Христос в Месианското царство няма да бъде получена до края на века, когато Исус ще се върне, за да вземе всичките Си светии при Себе Си.

Искреното желание на Павел

Поради неправилен превод на думите на Павел във Филипяни 1:23, някои са били подведени да повярват, че апостолът е очаквал да бъде в небето с Исус веднага след смъртта си. Цитираме пасажа: „Разкъсван съм между две желаня: копнея да отида и да бъда с Христос, което би било далеч по-добре за мен...“ Думата „ “ („да отида“) в този текст произлиза от гръцката дума „*anulusai*“ и очевидно е трябвало да бъде преведена като „да се върна“, както е преведена от проф. Уилсън в неговия „*Emphatic Diaglott*“.

В предходните стихове апостолът обяснява, че не е сигурен дали скоро ще бъде екзекутиран, или дали ще бъде освободен от римските власти и така ще му бъде позволено да продължи за известно време в служението. Той нямаше избор между тези две неща – „разкъсван съм между две“. Но имаше трето нещо, което той много предпочиташе, и това беше „*anulusai*“, и предпочитанието му към това беше, че може да бъде с Христос.

Павел знаеше, че не може да бъде с Христос, докато не настъпи „възвращението“ на Учителя, и той просто изразяваше своето копнеж за това славно осъществяване на надеждата на всеки истински християнин. Проф. Уилсън, в бележка под линия към този текст в своя „*Emphatic Diaglott*“, коментира както следва:

„Думата *аналусай* се среща в Лука 12:36 и тук е преведена като завръщане – Бъдете като хора,

които чакат господаря си, когато той ще се завърне и т.н. Исус беше научил учениците си, че ще дойде отново, или ще се завърне. ... Павел вярваше в тази доктрина и я преподаваше на другите и търсеше и чакаше Спасителя от небето ... когато ... някога ще бъде с Господа.”

Павел не очакваше да отиде в небето в момента, в който умре. Имаше само две възможни неща, между които можеше да избира – едното беше да му остане още малко време, за да живее и да служи на истината и на братята, а другото – да заспи в смъртта ( ). Но имаше нещо, което щеше да бъде „много по-добро“ от двете, а именно да бъде с Христос; но той знаеше, че това е невъзможно в този момент. Той знаеше, че „възвращението“ на Христос е далеч в бъдещето; и също така знаеше, че наградата му като християнин няма да му бъде дадена, докато не я получи при възкресението в последния ден. 2 Тимотей 4:7,8

„Нашата земна къща“

Думите на апостол Павел в 2 Коринтяни 5:1-9 понякога се тълкуват погрешно, че християните отиват в небето веднага след смъртта си; но този пасаж не учи това, когато се разбере правилно. Павел казва: „Знаем, че ако земният ни дом, тази скиния, се разруши, имаме здание от Бога, дом, не сътворен от ръце, вечен в небесата.“ Павел знаеше, че това славно обещание за небесен живот е било дадено от Исус, но очакваше ли да го получи в момента на смъртта си?

Очевидно не, защото в четвъртия стих той продължава: „Не за да останем голи, а за да се облечем, така че смъртта да бъде погълната от живота.“ В 1 Коринтяни 15:51-55 той ясно показва, че църквата няма да бъде облечена в безсмъртие до възкресението, при звука на „последната тръба“. Това поставя събитието след второто пришествие на Христос и е в съгласие с всички други писания, отнасящи се до темата.

Когато в 2 Коринтяни 5:8 Павел говори за това да бъдеш „отсъстващ от тялото“ и да бъдеш „присъстващ при Господа“, той очевидно не противопоставя този настоящ живот на възкресения живот отвъд гроба, а по-скоро говори за две състояния, които са възможни за християнина точно тук, в този живот. Едното е състояние на близост до Господа чрез вяност в изпълнението на Неговата воля, а другото е състояние на относителна отчужденост от Него поради невярност в спазването на Неговите наставления. Павел казва: „Затова се трудим, за да бъдем приети от Него, било то присъстващи или отсъстващи.“ Тоест, независимо дали винаги успяваме да осъзнаем чувството на близост до Господа, или дали понякога се чувстваме далеч от Него поради нашите несъвършенства, ние като християни трябва да се трудим усърдно, за да бъдем накрая приети от Него и да чуем „добре си направил“ от Учителя.

„Делата им ги следват“

Откровение 14:13 е ценно обещание, валидно за много ограничен период в края на века, и не може да се използва правилно като общо твърдение, описващо Божия метод на общуване с Неговия народ през цялата евангелска епоха. То гласи: „Напиши: Блажени са мъртвите, които отсега нататък умират в Господа. Да, казва Духът, за да си почиват от трудовете си; и делата им ги следват.“

Изразът „отсега нататък“ е ключът към правилното разбиране на този пасаж, тъй като показва, че обещанието важи само от определен момент нататък. Контекстът показва, че времето, за което се говори, е в края на епохата, след второто пришествие на Христос; че ще има период, наречен „жътва“, през който верните светии, когато завършат земния си път със смъртта, няма да трябва да останат в сън в смъртта, а ще бъдат незабавно възкресени, за да вземат участие в дейността, свързана с установяването на новото царство.

Павел намеква за това в 1 Коринтяни 15:51,52: „Ето, аз ви разкривам една тайна“, казва апостолът, като посочва, че това, което ще спомене, е изключение от общото правило: „Не всички ще заспим, но всички ще бъдем преобразени, в един миг, в мигване на око, при последната тръба; защото тръбата ще затръби и мъртвите ще възкръснат нетленни, а ние ще бъдем преобразени.“

Да, всички светии трябва да умрат – да бъдат „верни до смърт“ и „всички“ трябва да бъдат преобразени, за да облекат безсмъртие; но ще има някои, при звука на последната тръба, които няма да се наложи да останат „в сън“ в смъртта. Това са онези, които, макар че в смъртта ще престанат от трудоемката си работа в служба на Господаря, като бъдат незабавно възкресени, ще продължат направо с работата си за Него. Но дори и тази незабавна промяна от смъртност към безсмъртие няма да бъде, защото те са неуязвими за смъртта, а защото тяхното възкресение ще дойде в момента на смъртта – те не се налага да чакат в сън до второто пришествие на Господа, както беше необходимо за останалата част от църквата.

„Никой не е възлязъл на небето”

На верните Божии слуги не бяха дадени небесни обещания преди Първото пришествие на Исус; и самият Учител ясно заявява, че до този момент никой не е отишъл на небето. Цитираме думите на Исус: „Никой не е възлязъл на небето, освен Този, Който е слязъл от небето, а именно Човешкият Син.“ (Йоан 3:13). Апостолите на Исус разбираха ясно този въпрос, защото Петър, говорейки в деня на Петдесетница за верния патриарх Давид, каза: „Защото Давид не е възлязъл на небесата.“ Деяния 2:34

Мнозина смятат, че Енох, когото Бог пренесе, е бил възнесен на небето, но това не е така. Очевидно „пренасянето“ на Енох се е състояло

просто в това, че той е бил отнесен при смъртта, без да се налага самият той да преживее процесите, съпътстващи умираването; и вероятно преди да изпита мъчителното преживяване да види как умират другите. Записано е, че той е бил пренесен, за да „не види смърт“.

Павел, в 11-та глава на Посланието към евреите, включва Енох сред верните от миналото, за които казва: „Всички те умряха“ (Евреи 11:5, 13). В Битие 5:24 ни се казва, че Енох „не беше; защото Бог го взе“. Подобно изражение се среща и в Еремия 31:15, където, описвайки състоянието на мъртвите деца на Рахил, се казва, че те „не бяха“. Доказателствата са убедителни, че каквото и да се подразбира от идеята за превръщането на Енох, той не е отишъл в небето.

Илия и колесницата

Някои твърдят, че Илия трябва да е в небето, доколкото предполагат, че той е бил възнесен в небето с колесница. Но записите показват, че огнената колесница просто е отделила Илия от Елисей. Вихърът е бил този, който е причинил възнесението на Илия в небето. (2 Царе 2:11). В тази връзка трябва да се помни, че думите „небе“ и „небеса“ често се използват в Писанията като описание на атмосферата, обграждаща земята ( ); и очевидно именно в това „небе“ Илия е бил отнесен от вихъра, който сложи край на неговия изпълнен със събития живот. Битие 1:8,9,14,15,17,20; 7:11,23; Захария 2:6

Фактът, че в видението при преображението учениците видяха Илия и Мойсей, не означава, че тези двама пророци тогава са били действително живи някъде в небето. Слизайки от планината на Преображението, Исус каза на учениците си: „Не разказвайте на никого за видението, докато Човешкият Син не възкръсне от мъртвите.“ (Матей 17:9). Видението не е реалност. Петър видя видение на нечисти животни, спуснати от небето в платнище, но те не бяха истински животни. Йоан, на остров Патмос, имаше поредица от видения, в които пред него се появяваха всякакви предмети, живи и неживи, в една велика историческа панорама на две епохи, но никое от нещата, които видя, не беше реалност. Така учениците видяха видение, в което се явиха Мойсей и Илия, но и двамата пророци бяха заспали в смъртта и все още са така до днес, и ще бъдат така до възкресението. Евреи 11:35,39,40

Това видение за преображението беше за царството на Христос, когато то бъде установено, за да властва над земята. Всички истински християни, тогава възвишени в небесна слава, ще властват с Христос, като целта на това властване ще бъде да благослови човечеството като цяло със здраве и живот на земята. Именно през това време ще бъде възстановен раят.

ГЛАВА 6

Къде е раят?

Много хора използват думите „рай“ и „небе“ като синоними и обикновено и двата термина се възприемат като отнасящи се до състояние или място на духовно блаженство, далеч от този материален свят на грях и смърт. Счита се, че всички добри християни отиват на това място веднага след смъртта си. Има обаче и такива, които правят разграничение между рая и небето, твърдейки, че първият е нещо като междинно състояние, в което почти всеки влиза при смъртта си и където остава до бъдещия съд, когато ще бъде прехвърлен или в небе на блаженство, вечно по продължителност, или в ад на мъчения, който също ще бъде безкраен.

Внимателното изучаване на Писанията показва, че горните възгледи са погрешни и че това погрешно схващане е само още един признак за усилията на главния измамник да подкрепи първоначалната си лъжа: „Никак няма да умрете.“ Ако мъртвите са мъртви, както открихме, че Писанията толкова ясно учат, тогава онези, които умират, не могат по никакъв начин да се наслаждават, нито в рая, нито в небето.

Думата „рай“ означава буквално градина или парк. Тя се прилага правилно и библейски към Едемската градина, от която човекът беше изгонен поради греха. В Езекиил 36:34,35 пророкът посочва, че състоянието на Едемската градина ще бъде възстановено на земята, което,

според свидетелството на апостол Петър в Деяния 3:20,21, е и общата декларация на всички Божии свети пророци. Тук Петър се отнася към периода, в който ще бъде осъществено възстановяването на земния рай, като „времената на възстановяването на всичко“.

При внимателно проучване на думите на апостола ще се забележи, че периодът на „възстановяване“ ще последва второто пришествие на Христос – „Който небето трябва да приеме до времето на възстановяването на всичко“. Ако тогава райът трябва да бъде всеобщо състояние на щастие и съвършенство тук, на земята, то той не само не е съществувал по времето на Първото пришествие на Исус, но според думите на Петър няма да стане реалност, докато Христос не се завърне и не установи Своето царство.

Разбойникът в рая

Какво е имал предвид Исус с обещанието си към разбойника на кръста? Изявлението на Исус: „Ти ще бъдеш с мен в рая“, е в отговор на молбата на разбойника: „Господи, спомни си за мен, когато дойдеш в царството Си.“ (Лука 23:42). Не трябва да предполагаме, че разбойникът е знаел много за предложеното царство на Месията. Не е било необходимо той да знае много за него, за да отправи такава молба. Надписът над главата на Учителя ясно показваше, че Той твърди, че е цар; и макар че по това време не изглеждаше, че Исус някога ще може да упражнява царска власт или да

бъде в положение да помогне на когото и да било, разбойникът без съмнение е сметнал, че няма да навреди да покаже известна степен на уважение и признание към този предполагаем престъпник-цар, като помоли да бъде приет в неговото царство.

Този жест на приятелско отношение от страна на разбойника, продиктуван от простото желание, което стои зад молбата му „ „, беше възприет от Исус и превърнат от Него в живо, сияйно обещание – „Ще бъдеш с Мен в рая.“ Това, че отговорът на Исус е бил предназначен като признание за уместността на молбата на разбойника, се подсказва от употребата на думата „истина“ – с други думи, молбата ти е в хармония с божествения план. „Аз съм Цар, ще имам царство и ти ще бъдеш запомнен в това царство – „Ще бъдеш с мен в рая.“

Това, че царството на Исус все още не беше установено в момента, когато той даде това обещание на разбойника, е очевидно от факта, че той научи учениците си да се молят: „Да дойде Твоето царство. Да бъде Твоята воля на земята, както е на небето.“ (Матей 6:10). Тази вдъхновена молитва не само подчертава факта, че Месианското царство тогава не е било реалност, но и потвърждава мисълта, която вече открихме, а именно, че когато то дойде, то ще бъде точно тук, на земята.

Крадецът, следователно, помоли за земно благословение, а отговорът на Исус обещаваше

земно благословение. Тези земни благословения на възстановения рай под управлението на Месианското царство ще бъдат достъпни за цялото човечество, когато настъпи времето на „възстановяването“. Дотогава обаче приятелският разбойник, както и всички, които са в гробовете, трябва да чакат обещаните благословения – да чакат в съня на смъртта, до утрото на новия ден на земята, когато ще бъдат събудени от гласа на Човешкия Син. Йоан 5:28

Какво тогава е имал предвид Исус с израза „днес“ в обещанието си към разбойника на кръста? Привидната трудност при съгласуването на този пасаж с общото свидетелство на Писанията относно състоянието на мъртвите е причинена от неправилно поставена запетая в някои преводи на Библията. Оригиналните, вдъхновени писания на Библията изобщо не са били пунктуирани, защото пунктуацията по това време все още не е била изобретена. Всъщност пунктуацията е сравнително съвременен феномен, въведен в литературата едва преди няколко стотици години.

Преводачите на Библията, вярвайки, както прави почти целият религиозен свят, че моментът на смъртта е моментът на преминаване в небесно блаженство, са поставили запетая в този пасаж, за да го направят съзвучен с техните теологични догми. Само като променим мястото на тази запетая, получаваме правилната мисъл от текста: „Истина ти казвам днес, ще бъдеш с мен в рая.“

Така Учителят разкрива имплицитната увереност, която е имал в плана на Небесния Отец за него.

„Днес“ в изявлението на Исус беше ден, в който от човешка гледна точка изглеждаше невъзможно той някога да има царство. Но вярата на Учителя беше толкова голяма, че той беше способен с пълна увереност, дори в момент, когато всички естествени обстоятелства оспорваха надеждата му, да увери крадеца категорично и положително, че наистина ще има Месианско царство – райът ще бъде възстановен, и той ще бъде там и ще има възможност да се наслаждава на неговите благословения.

Павел, възнесен в рая

В 2 Коринтяни 12:1-4 Павел разказва за видение, в което е бил „отнесен в рая“. Това, както обяснява апостолът, е било „видение“ и изобщо не означава, че раят е съществувал тогава. Апостолът обяснява, че в същото това видение той е бил отнесен и в „третото небе“. Тази информация ни дава ключа към значението на цялото видение.

Апостол Петър, във второто си послание, глава 3, ни разказва за това „трето небе“, видяно във видението на Павел. Петър, всъщност, споменава и трите „небеса“, а не само „третото“. Той обяснява, че първото от тези небеса е съществувало преди потопа от времето на Ной и че е било унищожено по време на потопа. Той разказва също, че второто небе е възникнало по време на потопа и ще бъде унищожено след второто пришествие на Христос. „Въпреки това“, продължава апостолът, „ние, според Неговото обещание, очакваме нови небеса и нова земя, в които обитава правдата.“

Това „ново небе“, което очакваме, би било тогава „третото“. Петър говори също за „нова земя“. Именно тази „нова земя“ Павел описва като „рая“ от своето видение. Сега Петър ясно посочва, че както новите или „третите“ небеса, така и новата или „райската“ земя ще бъдат създадени, или ще възникнат, след второто пришествие на Христос. Това потвърждава нашите предишни заключения, а именно, че райът

все още не съществува, следователно никой не може да отиде в рая в момента на смъртта.

Благословения в „райската“ земя

Петър казва, че „според обещанието Му“ очакваме „нови небеса и нова земя“. „Обещанието“, на което апостолът очевидно се позовава, е това от Исаия 65:17-25. Един от най-забележителните факти във връзка с това обещание, както ще се забележи при четенето му, е, че със създаването на „новата земя“ идва „радост“; краят на „плача“; няма вече „младенци“; икономическа сигурност, тъй като онези, които строят къщи, ще „ги обитават“; „няма да се трудят напразно, нито да раждат беда“; преди да призват, Господ „ще отговори“; „вълкът и агнето ще пасат заедно“; и накрая всеобхватното обещание: „Няма да навредят, нито да погубят в цялата Ми свята планина [царство], казва Господ.“

Това е едно от славните обещания за царството в Библията, тъй като терминът „планина“ тук се използва, за да символизира Божието царство. Това е планината, описана в Даниил 2:35, 44, 45, която ще расте и ще изпълни цялата земя. Това е царството, в което ще бъде запомнен разбойникът на кръста: царството, което ще възстанови райските условия по целия свят. Нищо в това пророчество не показва, че това е обещание за небесни благословения – всичко е земно.

Същите „нови небеса“ и „нова земя“ се споменават в Откровение 21:1-4, като се обещава същите благословения след тяхното

установяване. Какви чудесни и всеобхватни благословения са това! Цитираме: „Бог ще изтрие всяка сълза от очите им; и смъртта няма да има вече, нито скръб, нито плач, нито болка ще има вече; защото предишните неща са преминали.“

И Исаия, и Откровителят свързват „новите небеса“ и „новата земя“ с „новия Ерусалим“. Павел, в Галатяни 4:26, идентифицира църквата като този небесен клас на Ерусалим. Църквата се нарича също „невеста“ на Христос, а в Откровение 21:9,10 научаваме, че тази „невеста“ е всъщност „новият Ерусалим“. По този начин, когато новите небеса и новата земя най-накрая бъдат установени, класът на църквата вече ще бъде завършен и ще бъде с Господ Исус като сънаследници с Него в тази нова царска уредба.

Тогава, като Негова невеста, те ще се присъединят към благословената работа по възстановяването на живота на всички, които ще чуят и дойдат при извора на живота, който ще бъде предоставен тогава – „И Духът [нашият Господ Исус] и невестата казват: Ела. ... И всеки, който иска, нека вземе водата на живота безплатно.“ (Откровение 22:17). Показано е, че тази вода на живота извира от под престола на Бога и на Агнето – красив, комбиниран символизъм, който ни казва, че благословенията на живота, които тогава ще бъдат достъпни, ще подлежат на управленските разпоредби на новото царство – „престола“ – и ще бъдат безплатни за всички, които ги желаят, благодарение на

изкупителното дело на закланото Агне.
Откровение 22:1

„Небесата“ и „земята“ също, разбира се, са символични; и Писанията посочват, че те представляват двете фази на новото царство: небесната фаза, съставена предимно от Исус и неговата прославена църква, които ще бъдат духовните, невидими управници в царството; и земната фаза, съставена главно от възкресените древни пророци и други достойни от миналото, които ще станат „князе по цялата земя“. Псалм 45:16

Исус каза: „Ще видите Авраам, Исаак и Яков, и всички пророци в Божието царство“, и наистина, те ще бъдат възкресени от мъртвите и възстановени към съвършен човешки живот; и именно тези съвършени „държавници“, представители на божествения Христос, ще се занимават пряко със света на човечеството. Да, това ще бъде истинско царство, и когато бъде установено, резултатът ще бъдат истински благословения за цялото стенащо творение.

Това, тогава, е надеждата, която Писанията ни дават като утеха и опора във време на нужда. Слава, чест и безсмъртие, като сънаследници с Исус в Неговото царство за всички верни християни; и възстановен човешки живот в земния рай за всички останали от човечеството, които, когато се установи царството на Месията, се подчиняват на неговите закони и приемат „водата на живота безплатно“.

Благословенията на царството

Какъв славен период на благословения ще предостави това божествено царство на болния от греха свят в отговор на молитвата: „Да дойде Твоето царство. Да бъде Твоята воля на земята, както е на небето“! Това наистина ще бъде нова диспенсация. Преходите от една епоха към друга в миналото са били забележителни и значими, но тази промяна ще бъде най-изключителната и събитийна от всички, защото ще означава прехвърляне на световното управление от царството на смъртта на Сатана към царството на живота на Месията; от суеверното поклонение на фалшиви богове към разумното поклонение на Иехова, истинския Бог, и Христос, Неговия Син, Изкупителя и Животводителя на света.

Самата мисъл за такива далекостигащи промени би била смайваща за вярата, ако не беше осъзнаването, че те са били обещани и планирани от Всемогъщия Бог и Създател на вселената, който е толкова способен да възкреси мъртвите чрез Своя Син, колкото е бил способен да сътвори живота в началото. И какъв спектакъл ще бъде това – цял един народ, който се връща към Бога и към живота с песни на вечна радост на устните и в сърцата си! Ах, да, „те ще получат радост и веселие, а скръбта и въздишката ще избягат“. Исая 35:10

Скръбта и въздишките сега изглеждат неразделни от нашето същество, но божественото обещание е, че те ще „изчезнат“.

Грехът, болестта и смъртта са били причините за цялата скръб в света, и тези „врагове“ на човечеството ще бъдат унищожени от царската сила на Месията. Така, макар плачът в вретиче и пепел да е продължил през дългата нощ на господството на греха и смъртта, радост очаква въздишащото творение в хилядолетното утро, което скоро ще настъпи. Тогава сълзите ще бъдат изтрети от всички лица, и красота ще бъде дадена вместо пепел, и масло на радост вместо дух на тежест.

В Исая 25:6-9 пророкът ни дава пророческо описание на новото царство, когато райските условия ще бъдат възстановени по целия свят, и част от това пророчество заявява, че тогава Бог ще „погълне смъртта в победа“. В 1 Коринтяни 15:54 апостол Павел цитира това обещание и обяснява, че то ще се изпълни след възвисяването на църквата към безсмъртие с нейния Господ. Едно от първоначалните обещания за благословенията на царството беше дадено на Авраам, в което Бог му каза, че чрез неговото семе всички семейства на земята ще бъдат благословени.

В Галатяни 3:8, 16 и 27-29 Павел обяснява, че изпълнението на обещанието, дадено на Авраам, ще дойде чрез Христос и неговата прославена църква, неговите верни последователи от този век. Ето защо райските условия на живот и щастие все още не са възстановени на земята; тоест, последователите на Христос от този век, които ще споделят Неговия небесен дом и ще

бъдат сънаследници с Него в раздаването на благословенията на живота на света, трябва първо да бъдат избрани и подготвени за своето високо положение в царството.

Знаците на времето сочат без никакво съмнение, че живеем в края на този век, когато делото по подбирането на Христовата църква е почти завършено. Това означава, че „сладкото бъдеще“ на златния век на благословенията на света вече приближава, че скоро тъмната нощ на плача ще отстъпи място на утрото на песента. Какъв радостен момент ще бъде това, когато погребенията вече няма да са нещо обичайно, а на тяхно място ще дойде щастливото събиране на приятели и роднини, които някога са били обичани, но за известно време са били изгубени в смъртта – събиране, което ще бъде вечно за всички онези, които тогава се подчиняват на законите на това божествено царство и чрез послушание стават участници в възстановителните сили на божествения Христос и неговата прославена невеста . Откровение 22:17

Никое създание от изкупения род няма да бъде прекалено ниско, за да не може божествената благодат да го достигне чрез всемогъщото и благословено посредничество на царството. Никое унижение от греха няма да бъде твърде дълбоко, за да не може ръката на милостта да го проникне и да спаси душата, изкупена с кръв; никаква тъмнина на невежеството и суеверието няма да бъде твърде гъста в никое сърце, така че

светлината на божествената истина и любов да не проникне в мрака му и да му донесе познание за радостта и веселието на новия ден и възможност чрез послушание да участва в неговите благословения. Няма болест, която може да атакува и замърси физическата система, която да е извън бързия контрол на Великия Лекар. И никаква уродство или психично заболяване няма да може да устои на неговото лечебно докосване.

Но никой да не си помисли дори за миг, че това означава всеобщо помирение и спасение на всеки индивид, независимо от неговото послушание към законите на новото царство; защото Писанията не проповядват такова безусловно спасение. В Деяния 3:20-23 апостолът ни разказва за идващото време на възстановяване, което Бог е обещал чрез устата на всичките Си свети пророци, но ясно посочва, че получаването на тези благословения от отделния човек ще зависи от послушанието към „този пророк“ – божествения Христос. Той казва: „И ще стане така, че всяка душа, която не послуша този пророк, ще бъде изтребена от народа.“

Павел повдигна въпроса как човек може да повярва в Христос, ако не е чувал за Него. Наистина, никой няма да бъде нито спасен, нито изгубен в своето невежество. Писанията учат, че никой няма да бъде унищожен в това, което Откривателят описва като „втората смърт“, докато чрез ясно познание на истината не е имал пълна възможност да повярва и да се подчини. За да

постигне тази цел, Божият план предвижда пробуждане на всички, които спят в смъртта. За това пробуждане говори Павел, когато казва в 1 Тимотей 2:3,4, че Божията воля е всички да бъдат „спасени“ – не спасени вечно, а спасени от съня на смъртта, за да могат да стигнат до познание на истината, особено истината относно Божия дар на Сина Му, за да бъде техен Изкупител. Но вечният живот ще бъде щастливата част само на онези, които, когато бъдат просветени, „повярват“ в Него. Това ограничение на Божията благодат е ясно посочено в Йоан 3:16: „Защото Бог толкова възлюби света, че даде Своя единороден Син, за да не погине никой, който вярва в Него, но да има вечен живот.“

Не е наша работа да гадаем колко много или малко хора ще отхвърлят Божията благодат по време на Хилядолетието, когато чистото послание на истината ще обхване земята. Настоящите условия не ни предлагат критерий, по който да съдим, защото светът в момента е заслепен от измамните влияния на великия измамник, Сатана. Грешка е да се предполага, че всички, които живеят в обсега на църковните камбани, имат справедлива възможност да узнаят за Христос и да повярват в Него, защото има толкова много противоречащи си църковни камбани. Самите те са безнадеждно разделени по въпроса какво представлява истината; и ако слепи водят слепи, какво друго можем да очакваме, освен че и двамата ще паднат в рова на объркването и съмнението. Така е.

Но в самото начало на периода на царството, в който крадецът на кръста помоли да бъде запомнен, Сатана, главният измамник на човечеството, ще бъде вързан. (Откровение 20:1,2). Пророк оприличи идването на власт на Месията на изгрева на слънцето, като новият Цар на земята е наречен „Слънцето на правдата“, което ще изгрее със здраве и животворни сили, разпръсквайки мъглата на мрака и суеверията и просветлявайки света с истинското Евангелие на Божията любов. Малахия 4:2

Това ще бъде времето, когато всички ще имат истинска възможност да докажат своята лоялност към божествените принципи на праведността, които тогава ще бъдат илюстрирани в уредбата на месианското царство, като ще имат привилегията да обитават вечно в този възстановен земен рай. Онези, които не вярват и не се подчиняват, според Писанията, ще бъдат „унищожени от народа“. Деяния 3:23

Така ще дойде Божието царство и ще се изпълни волята Му на земята, както е на небето. Така Христос ще царува като наместник на Отца, докато не покори всяка враждебна власт и сила и не накара всяко коляно да се преклони и всеки език да изповяда мъдростта, справедливостта, любовта и силата на Бога Отец.